1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM 247. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, SZEPTEMBER 9.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre 5 frt.
Egy félévre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt [illegible] kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: [illegible] Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-de-Vict.
Agence Havas [illegible] de la Bourse.

Budapest, szept. 8.

A *német kormánynak* a Karolinák ügyében tett s a spanyol minisztertanács előtt felolvasott nyilatkozatai jelentékenyen megnyugtatták Madridban a kedélyeket, habár e nyilatkozatok korántsem jelentik Spanyolország jogigényeinek az elismerését, valamint azt sem, a mit a madridi hivatalos körökben már bizonyosnak látszanak venni, hogy Németország vissza fogja hivni hajóit és Yap szigetének elfoglalását megsemmisiti. Mindenesetre kétségbevonandó a spanyol távirati ügynökségnek az a jelentése, mintha a békés tárgyalások lehetőséget a spanyol kormány attól tenné függővé, hogy a németek előbb üritsék ki Yap szigetét s a spanyolok foglalják el. Ilyen követelés alig lenne összeegyeztethető *Alfonzó* királynak azzal a kijelentésével, melyet a minisztertanácsban tett, hogy kerülni kell minden elhamarkodást.

VIDÉK.

* **Versecz**, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Apponyi* Albert gr. ma reggel *Grecsák* Károly kiséretében megérkezvén, nagy néptömeg fogadta és hosszu kocsisor a lakosság tüntetései közt kisérte a városba, hol a Milleker-vendéglőbe szállt. A délelőtti órákat látogatások vették igénybe. Délután 4 órakor pedig tömegesen látogatott választói gyülés volt a szabad ég alatt. Itt először *Grecsák* szólt, visszautasitva ama vádakat, melyeket a temesvári pártgyülés alkalmával a kormánypárti sajtó a délmagyarországi hazafias ellenzék ellen szórt, hangsulyozta e pártnak a magyar állameszme iránt való hüségét. Beszédének különösen ez utóbbi részét tüntető helyesléssel fogadták. Ezután *Apponyi* Albert gr. beszélt körülbelül félóráig. Beszédének elején köszönetet mondott a verseczi ellenzéknek azért a kitartásért, melylyel a képviselő-választásnak e példátlan visszaélések által meghamisitott eredménye után is a városi választásoknál küzdött és győzött. Egy hasonlattal utalt Vereságin ama képére, melyen Skobelev tábornok a Sipkaszoros védőinek során levett föveggel végig lovagol és a haza nevében köszönetet mond nekik. Azután fejtegeti a délmagyarországi ellenzék alapszabályainak második pontját, mely a pártalakulás czéljául az ellenzék erősitését és a magyar állam polgárai részére olyan személyes és politikai szabadság megszerzését tűzte ki, a minővel kevés állam polgárai birnak. Szünni nem akaró éljenzés követte e fejtegetéseket, melyek után a szónok ekkép folytatta beszédét: A jelenlegi kormány rossz politikája és erőszakos módszere a felhőhöz hasonlitható, mely a ragyogó napot, a magyar állameszmét elhomályositja. A nap igy is becses, igy is világit, de nem ragyog azzal a tiszta fényárral nem melegit azzal a közvetlenséggel, melyet óhajtanánk. Feladata a pártnak, hogy e felhőket szétoszlassa a népakarat egy hatalmas fuvallatával és evégből akarják az ellenzék erősödését és győzelmét. Az alapszabályokban kifejezett kettős czél tehát voltakép egy és ugyanaz. Ellenzéki czél csupán a mi meggyőződésünk szerinti eszköze a magyar állam megszilárditásának, mely első és utolsó czélunk. Nagy lelkesedés követte ez a beszédet, mely valamennyi jelenvolt szivéhez szól. Ezután *Miloszavljevich* ügyvéd szólt népies modorban nagy hatással német és szerb nyelven. Majd ismét *Grecsák* szólott és végül *Mihalovich* pártelnök a szabadságegy őszbeborult veteránja megköszönve Apponyi grófnak megjelenését, *Apponyi* néhány szóval viszonozta a köszönetet a párt buzgó előharczosainak. Ezzel a fényes gyülés véget ért. Este a városligetben nagy banket volt.

* **A temesvári** mérsékelt ellenzéki pártgyülésen **Apponyi Albert** gróf által mondott beszéd egész terjedelmében igy hangzik:

Tisztelt barátaim, elvtársak! A délmagyarországi mérsékelt ellenzék szervezését, ugy szólva, élete első pillanatában örömmel üdvözlöm. Legyen szabad nekem e perczben, mely pártviszonyainkra nézve nagyfontosságu (Ugy van!) rövid visszapillantást vetnem a multra s egy rövid pillantást előre a jövendőbe. (Halljuk!)

A multat illetőleg, abba nem nyulok messze vissza, — csak a legutóbbi esztendőbe. Ismételve szerencsém volt e városban, valamint ez országrész egyéb helyein a polgárokkal érintkezni s ha legutóbbi találkozásunk ideje nem is volt gazdag eredményekben, mégis, remélem, sokan azt fogják mondani: «ezek szép napok voltak! . .»

Mig sokszor az történik, hogy a választók a választási küzdelem hevében és izgalmai között beszennyezik magukat, mi nyugodtan azt mondhatjuk el, hogy ez idő alatt közülünk mindenki megjavult. (Élénk tetszés.) Ezen napok mindnyájunkra nézve mindig becses emléket fognak képezni. De természetesen az üdvösségre ez nem elég: mert szép dolog ugyan a becsületteljes bukás, de még szebb a becsületteljes győzelem. Mi most ily átmenetben vagyunk, a bukásból a győzelemre haladunk. (Mozgás.) Ha legutóbbi bukásunk okait kutatjuk, ugy ez okozat első sorban a kormánynak szertelen, eddig hallatlan erőszakosságában és visszaéléseiben találjuk. (Zajos, hosszas tetszés.)

Önök mindnyájan ismerik e visszaéléseket, melyek mindenkorra szégyenteljes emlékeit képezik a választó polgárok meggyőződése elfojtásának. (Zajos, hosszas helyeslés.)

A másik oka bukásunknak abból áll, hogy mi mindnyájan, ugyszólván, mint ujonczok mentünk a választási küzdelembe. Igaz, olykor ujonczok is a hősiesség csodatetteit vihetik végbe; de iskolázott csapatokkal szemben aligha győzhetnek. Sok választó szavazott, kiknek erre nem volt joga; sok pártunkbeli pedig nem bocsájtatott a szavazáshoz és nem gyakorolhatta alkotmányos jogát. Ennek jövendőre nem szabad történnie. (Élénk helyeslés.)

Mindnyájan tudjuk, hogy csak egy példát emlitsek fel, hogy pártunk egy választókerületben sem kaphatta meg a szavazók névsorát; bárkihez fordultunk is, minden hasztalan volt. (Ugy van!) Maga a belügyminiszter interpelláltatott ez ügyben s vállat vonva azt felelte, hogy tudtával nincs rendelet, mely a tisztviselőt a választói névjegyzék előmutatására kötelezné. Valószinüleg ez igen tájt a miniszter urnak. Én ugyan ezt nem feleltem volna. Én ezen esetben azt a választ adtam volna, melyet a paraszt adott az urnak, ki égő szivarral járt a széna- és szalma-kazlok között, annak azon kérdésére, hogy szabad-e ott dohányozni? A paraszt azt felelte: «Szabadni szabad, — de tisztességes ember nem teszi!»

Minthogy bizton számithatunk arra, hogy a jövendőben is elvonják tőlünk a választói névjegyzékeket, arra kell ügyelnünk, hogy azokat idejekorán megszerezzük. Nem akarok minden részletbe bebocsájtkozni, csak arra utalok, hogy ez képezze első lépésünket a törvénytelen visszaélések meggátlása és ott, a hol valóban a miénk a többség, a győzelem kivivására.

Ez a multba vetett visszapillantás.

Ha most már a jövendőbe tekintek, nem a távoli jövendőbe, hanem csak addigra, a mig azt a jelenlegi viszonyok megengedik: a legközelebbi országgyülési ülésszakot látom, a melyre figyelmünk összpontosul, s a melyről önöknek el akarom mondani némely nézeteimet. (Halljuk!)

A feladatok számosak, munkában nem lesz hiány. Találunk elég anyagot a megnyitáskor. A tárgyalások egyik első tárgya bizonyára a honti választási esemény lesz, mely alkalommal a roppant bajok nagy száma fog felvettetni. Ha birói nyilatkozattal be van bizonyitva hogy egy szolgabiró több polgárt szabadságuktól s ez' hogy któl megrabobee l választói joguk nélkül [illegible] totta az ellenzéki választók egy gyülését, s ha mindemellett az államügyész nem tesz inditványt a büntetésre, ezek a sajnos jogtalanság oly állapota, mely nem egyedül a honti polgárok ügye, nem az az én ügyem, az az önök ügye, ez a haza minden polgárának ügye: vajjon jogállamban élünk-e vagy ama országok egyikében, hol egy emir, egy pasa vagy más kényur jog nélkül és csak önkény szerint uralkodik.

A legközelebbi országgyülési ülésszak egyik legfontosabb feladata lesz világosságot deriteni a legujabb bonyodalomba Horvátországgal. Ha valahol, ugy itt nem akarok félreértetni. Hangsulyoznom kell mindenek előtt, hogy a mi ellenzékünk az ellenzékkel Horvátországban semminemü érintkezésben és összeköttetésben nem állhat. Mig a mi ellenzékünk mindenkor kész vért és vagyont feláldozni a szent István koronája országai egységeért, az ellenzék tervei Horvátországban ezen messze tul mennek. Ezért minden kormánynak a horvát ellenzék ellen kell állást foglalnia. De e téren, e kérdésben többé hibát sem szabad elkövetni.

Ha a czimerügy ismétlődnék: a tulzás és gyöngeség egymásutánja s ha ujra ily hibák követtetnének el, ugy az ellenzéki párt az emlitett kereten belől a helyzet tisztázására fog törekedni s kötelességét szigoruan és lelkiismeretesen teljesitendi.

Nem kevésbbé fontos, mint ez a kérdés, a gazdasági kiegyezés szabályozása Ausztriával. A mult évben volt alkalmam e pontról hosszasabban nyilatkozni s most csak következőket akarok emliteni:

A tárgyalások az osztrák kormánynyal megkezdődtek, még mielőtt a vám- és keresk. szerződés felmondása bekövetkezett. Most a mi feladatunk őrködni a felett, hogy a felmondási idő beállta előtt lehetséges legyen az országgyülésnek az eddig folyt tanácskozásokról értesitést szerezni, hogy megakadályozhassa, hogy e határidőt elmulaszszák.

A mi a kérdés belső lényegét illeti, mindenki érezi a mai gazdasági viszonyok nyomását. A mint a mezőgazda, ki potom áron kénytelen terményeit eladni, panaszkodik, ugy panaszkodik az iparüző, ugy panaszkodik mindenki, mert ez általános nyomás kölcsönösen érezteti magát, mint a vizhullám verése. (Élénk helyeslés.)

Ezek a gazdasági viszonyok különös figyelmet érdemelnek. Az a szokásom, hogy minden szót szabatosan megfontolok s nem akarok hamis fogalmakat kelteni. Azért megmondom itt is, hogy az első segély önmagunkban fekszik, minden egyes ember erejének megfeszitésében. Ez a legfontosabb mozzanat, mely nélkül minden államsegély hasztalan. Másrészt az államra is természetszerüen ama feladat hárul, hogy polgárai gazdasági érdekeiért sikra szálljon. (Élénk helyeslés.)

Már különböző alkalmakkor kijelentettem a parlamentben, hogy örvendenék azon, ha az amerikai versenynyel szemben létrejönne a középeurópai államok szövetsége; ha ez azonban nem érhető el, az ellen sem volna kifogásom, söt óhajtonom kell, hogy a földmüvelési termékek védvámja csak egyedül a monarchia vámterülete részére hozassék be, tekintettel azonban malomiparunkra; de ily természetü védvámtól semmi rendkivüli hatást nem várok, és mert ilyet nem várok, és mert e rendszabály megfelel az osztrák mezőgazdaság érdekeinek is, tehát közös, azért nem akarom drágán megfizetni és nem vagyok hajlandó a földmivelési termékek vámtételeinek felemelését magas ipari vámok árán elérni, a mint ezt a legutolsó vámnovellában megkisérlették. (Éljenzés.)

Sok oldalról ismételten hangoztatják, hogy saját bajaink sulypontja önmagunkban van. Beszélnek tultermelésről, kritizálják gazdaságunkat, kérdezik, hogy miért nem ültetünk kereskedelmi növényeket, miért nem fektetünk nagyobb sulyt az állattenyésztésre és sok más egyebet. De mindenki tudja, hogy eme iparágakat, az ezekre vonatkozólag Ausztriával kötött egyezségünk teljesen megbénitotta; ezért kell indirekt adórendszerünk teljes függetlenségét követelnünk. (Zajos helyeslés.)

E tárgyak igen száraz természetüek ugyan, de fontosságukat nem lehet elvitatni és ezért kivánatos, hogy a polgárok, kik képviselőket küldenek az országgyülésre, e kérdések felett teljesen tájékozva legyenek. (Halljuk, Halljuk!)

A már emlitetteken kivül létezik még két nagyon komoly kérdés, a melyeket illetőleg az ellenzéknek állást kell foglalnia. Az első a mandátum tartamának három évről öt évre való meghosszabbitása. A nép, melynek eddig alkalma volt politikai meggyőződését minden három évben kinyilvánitani, most e jogot csak minden öt évben veheti igénybe. Meg kell vallanom, hogy e kérdés mindkét oldalát komolyan megfontoltam. Ez oly dolog, melynek sok rossz és sok jó oldala van. Annyi bizonyos, hogy a nép jogai feltétlenül csorbittatnak. Másrészt azonban tekintetbe kell venni a legkülönbözőbb szenvedélyeknek sokféle felizgatását, melyek a válgsztásokkal összekötvék s a melyek rövidebb választási időszakokban gyakrabban ismétlődnek.

Én magam korábban barátja voltam ez eszmének, ma azonban nyiltan kimondom, hogy mindent el fogok követni, hogy e törvény létrejöttét megakadályozzam. (Élénk helyeslés.) igen, szükségünk van választási reformokra, de nem azért, hogy a választók jogait megcsorbitsuk, hanem hogy biztositsuk azokat. (Ugy van!) Reformra van szükségünk, mely megvéd bennünket a visszaélésektől és önkénytől s biztosit választási jogunk szabad gyakorlásáról.

Továbbá a választási ügyekben való biráskodást nem szabad a kormány többségét képező országgyülés tagjaira bizni, hanem a rendes törvényszékek tagjaiból álló biróságra. Ha mindez megtörtént, akkor azután lehet beszélni öt évi mandátumról. (Hosszantartó tetszés.) Mig azonban a határtalan önkény mostani rendszere uralkodik, minden egyes embernek kötelessége minden erejével küzdeni a nép jogait megcsorbitó e rendszabály ellen.

Még a kormány által tervezett ugynevezett közigazgatási reformról is meg kell emlékeznem. Még nem ismerem e reformokat s mivel nem tartozom az ellenzékiek ama csoportjához, kiknek egyike egy alkalommal igy nyilatkozott: Nem ismeri a kormány czéljait, de megveti azokat! E reformok felől csak annyiban óhajtok nyilatkozni, a mennyiben azok az eddig ismert alapelvekből felismerhetők s megitélhetők.

Bizonyos, hogy közigazgatásunk a visszásságok egész különleges vegyülékéből áll. Van egy csomó törvényünk, rendeletünk, de sok csak a papiron. (Helyeslés). Azt kellene hinni, hogy oly közigazgatás, mely a törvények végrehajtásában annyira rendetlen, legalább nem veszélyezteti az állampolgárok szabadságát.

De épp az ellenkezőt tapasztaljuk; ugyanaz a közigazgatás igen erélyesen érvényesiti hatalmát törvényellenesen, jellegében vannak anarchisztikus és önkényes vonások. És ez ellen a jelenlegi szervezet mellett nincs orvoslás.

A kormány ellenőrzése a tett politikai szolgálatokra való tekintetekből, a független megyei elemeké azáltal van megbénitva, mert a megyét részben erkölcsi felelősség éri, az általa megválasztottakért, és mert a magánérdekek egész hálózata szövődik ugy, hogy a különböző visszaéléseket eltakarja ama felebaráti szeretet köpönyege, melyet nem nevezhetek meg. (Taps, éljenzés.)

Csakis a rendszer radikális megváltoztatása segithet itt, mely állandósitja és biztositja a hivatalnokok állását, a törvényhatóságoknak azonban módot nyujt a tényleges ellenőrzésre és a helyi ügyek elintézésében kiszélesiti a tulajdonképeni önkormányzat hatáskörét.

Ezen az általam és politikai barátaim által többször kifejtett eszmék képezik a mértéket, melylyel a kormány közigazgatási reformeszméit meg fogjuk birálni.

Végre az ellenzék feladatai közé fog tartozni, hogy az eddiginél szigorubban birálja pénzügyi állapotainkat. A hitelmüveletek tömeges igénybevétele, melyek speciális czélokra szavaztatnak meg, p. o. a Rába-szabályozásra, mielőtt e czélok nagyobb költséget igényelnek, oly viszszás állapotokra mutat, melyek áthatolnak az optimista előirányzatok csalóka képén.

Meg kell világitanunk ezt a sötétséget és rá kell mutatnunk arra az örvényre, mely felé közeledünk. (Helyeslés.) A multat és jövőt illetőleg megoldottam feladatomat, csak még egy személyes ügyet kell érintenem.

Engedjék, hogy a legszivélyesebben megköszönjem önöknek a megtisztelő bizalmat, melyet irántam mindenütt tanusitottak. Ily pillanatokban boldognak érzem magamat, hogy nem vagyok a hatalom birtokában. Ha a hatalmas a ragaszkodás mindennemü bizonyitékaival találkozik, akaratlanul is kérdeznie kell: Vajjon nem emez vagy amaz önző okból történik-e mindez? Nem történik-e mindez hatalmad kedvéért? Nos, e tekintetben én meg vagyok nyugtatva.

Tudom, hogy tőlem senki sem várhat valamit s önök tudják, hogy én önöknek semmitsem adhatok. Ellenkezőleg. Fájdalom, aki hozzám közeledik, az általam képviselt ügyeknek egyikét vagy másikát magáévá teszi, kiteszi magát a gyülöletnek, a rágalomnak s a hatalom birtokosai rosszakaratának. Ha rokonszenvet tanusitanak irántam, bensőm azt sugja nekem, hogy az őszinte. Igen, Grecsák barátomnak igaza van, midőn azt mondja, hogy az ellenzék kenyere keserü, de néha-néha egy-egy csöpp méz cseppen reá.

S ily mézcsöpp az, ha valaki, mint én most egy év leforgása után látom, hogy önök még mindig emlékeznek reám, ha valaki hosszu idő után megjelenve ismét a régi, szeretett körben látja, hogy barátaink a régiek maradtak, oly hüek és állandóak, amilyenek voltak.

De néha egy csöpp üröm esik a kenyérre, mely azt még keserübbé teheti. Ezek ama gyanusitások és rágalmak, melyekről Grecsák barátunk szintén szólt. Önöknek e pontról nincs többé mit mondanom, de önök feje fölött az ellenpárt urainak czimezve — hisz ott is vannak tisztességes emberek és lelkiismeretes hazafiak — őket kérem, befolyásukat oda érvényesiteni, hogy az alkotmányos eszközökkel vitt harczba ne engedjenek olyan mérges fegyvert alkalmazni.

Vagy talán tisztességes és hazafias, amaz összes polgártársainkat, kik más anyanyelven beszélnek, amaz alternativa elé állitani akarni, hogy vagy a kormánypárt táborába menjenek, vagy a legszélsőbb nemzetiségi párt tagjai legyenek? A kormánynak hálásnak kellene iránunk lenni, hogy a politikai elégedetlenség széles folyamát a nemzetiségi pártalakulás veszedelmes ágyából a szigoruan alkotmányos párt medrébe tereltük. (Viharos tetszés és éljenzés.)

Különösen a mostani miniszterelnök hivei emlékezzenek arra, hogy azon időben, midőn vezérök ellenzéki volt, Torontál sokszorosan sikeres tere volt pártja tevékenységének. Akkor hazafias erély volt az ellenzékhez tartozni, loyális-e ma ugyanazt államveszélyesnek bélyegezni? (Nagy mozgás.)

Ezt akarom mondani az ellentábor tisztességes és hazafias elemeinek s politikai küzdelmeink tisztességes érdekében ismételve kérem őket, ejtsék el az ilyen mérgezett fegyvereket. A tisztességtelen elemeknek, kik oda át lehetnek, egyáltalában nincs más mondani valóm, mint legfölebb az előbbi ellenzék életéből idézett tényt tekintve a közmondást: A ki hazudik, annak legyen jó emlékezete! (Hosszan tartó éljenzés és viharos taps.)

Végül szónok zajos ovácziók közt azzal fejezi be beszédét, hogy az ujonnan alkotott pártszervezet kellő kihasználására s férfias kitartásra hivja fel a tagokat.

* **Veszprémmegye** e hó 7-dikén tartotta évnegyedes rendes közgyülését ifj. *Esterházy* Móricz gróf elnöklete alatt. *Pargly* Sándor inditványa, hogy az erdő felügyelő székhelye Győrből Veszprémbe tétessék át, elfogadtatott abból az okból is, mert Veszprémmegye 162,000 hold erdőterülettel bir, mig Győrmegye csak 20,000 holddal.

UJDONSÁGOK.

— szept 8.

— ***Személyi hirek.*** *Radó* Kálmán vasmegyei főispán tegnap a déli gyorsvonattal a fővárosba érkezett. — Dr. *Gebhardt* Lajos, a Rókus-kórház igazgatója ma két heti szabadságra utazott; távolléte alatt dr. *Barbás* József főorvos fogja őt helyettesitent. — *A württembergi király* orvosainak tanácsára a zordabb évszakot Olaszországban fogja tölteni. — *Milicza, Anna* és *Ilona* herczegnők, Nikita montenegrói fejedelem leányai Pétervárra menet Triesztből Bécsbe érkeztek. — *B. Bauer* táborszernagy hat heti szabadságidőt vett és helyette Rudolf trónörökös táborszernagy végzi a bécsi katonai parancsnoki teendőket. — *Sebag József*, sir Moses Montefiore unokaöcscse és egyetemes örököse, az elhunyt emlékére a «Montefiore» nevet vette föl, mihez a királynő megadta neki az engedélyt.

— **Somssich Pál emlékiratai.** Mint Roboz István, a Somogy szerkesztője irja, Somssich Páltól közelebb egy nagyérdekü munka fog megjelenni, melyben az 1847-iki pozsonyi országgyülés amaz eseményei lesznek leirva, melyek még eddig ismeretlenek s igy történeti érdekkel birnak. Le lesznek irva azok a pontozatok, melyekben Kossuth Lajossal ez évben megállapodásra jutott a követendő politikai irányra nézve, s mely pontok akkor általa Apponyi György gróf kanczellárhoz is eljutottak s több politikai szereplő nevezetesség véleményét tükrözték vissza, mint Dessewffyét, Bónisét stb. Ezek a pontok 1847. deczember végén fogalmaztattak, de keresztül huzta őket az 1848-iki párisi forradalom! Somssich Pál munkájában fel lesz tüntetve az 1847-iki pozsonyi országgyülés ama álláspontján, politikai megállapodásaiban, a mint az akkor oda érkező Deák Ferencz átvette azokat, hogy tovább vigye felettük az épitkezést. Deák Ferencz, Kossuth Lajos és Széchenyi István gróf hiven lesznek jellemezve, mint az akkori időszak teremtő géniuszai, nagy alkotói.

— **Emléktáblák leleplozése.** A szentesi kaszinó, a város két nagy szülöttje: *Horváth* Mihály történetiró és *Tóth* József szinmüvész szülőházait a sajátjából, emléktáblával jelölte meg. A városi hatóság hozzájárulásával még az ősszel nagy ünnepiességgel fogják leleplezni a két emléktáblát. A kaszinó és a város részéről e tárgyban kiküldött vegyes bizottság az ünnep megtartását október 22-ére, Horváth Mihály születése napjára tüzte ki. Meg fogják hivni a főváros törvényhatóságát, a magyar tudományos akadémiát, az egyetemet s a nemzeti szinházat is. Az ünnep programmját a következőkép állapitották meg: Délelőtt 10 órakor a megyeház nagytermében a város polgármestere üdvözli a fővárosi küldöttségeket, meg az egybegyült közönséget s az ünnepet megnyitja. Ezután emlékbeszédeket mondanak: Horváth Mihály fölött *Balogh* János megyei árvaszéki elnök, Tóth József fölött *Sima* Ferencz tiszaszabályozási igazgató. Az emlékbeszédek befejezése után kivonulnak előbb Horváth Mihály, azután Tóth József szülőházához, az előbbi helyen *Petrovics* Soma ev. lelkész, az utóbbin *Filó* Lajos alkalmi költeményeiket fogják elszavalni, mi közben az emléktáblákat leleplezik. Mindkét helyen a szentesi dalegyesület hazafias dalokat fog énekelni s fehérbe öltözött leánykák koszorukat tesznek az emléktáblák fölé. A hazafias ünnepet délután 2 órakor diszlakoma fejezi be a nagy vendéglőben.

— **A budapesti tud. egyetemen** az uj tanévet megnyitó ünnepély ma délelőtt folyt le, mely alkalommal dr. *Antal* Gyula, a jog- és államtudományi kar ez idei dékánja mondta a megnyitó beszédet. Ezt megelőzőleg az egyetemi templomban ünnepélyes «Veni sancte» volt, melyben résztvettek: *Lechner* Ágost, rektor, az összes fakultások dékánjai, a tanári kar számos tagja. Az egyes karok pedellusai teljes diszben jelentek meg az egyetemi jelvényekkel. A fényes misét, melynél a szemináriumi növendékek segédkeztek, dr. *Bita* Dezső, a lelépett rektor czelebrálta. Az ünnepély második része az egyetem disztermében folyt le, melyet az egyetemi polgárság egészen megtöltött. Dr. *Antal* Gyula megnyitó beszédét feszült figyelemmel hallgatták.

— **Báró Podmaniczky Gézáné csillagászati felfedezése**. «Forrongások az égen» czim alatt *Konkoly* Miklós a Fővárosi Lapokban a következőt irja: «A ki a csillagos ég iránt érdekkel viseltetik s azt távcsővel vizsgálgatja, okvetlenül látta a nevezetes ködfoltot az Andromeda csillagképben. Ez a ködfolt arról nevezetes, hogy a legnagyobb látcsövekkel sem bontható föl apró csillagokká, mint azt már középszerü távcsövekkel is tehetjük a Herkulesben levő csillagcsoportnál, habár kis látcsövekkel ez is csak ködnek látszik. Az Andromeda-köd tehát, mint mondani szokták, planetárikus köd. Szeptember 4-dikén este a dun-echti csillagdából, (mely Skócziában az Earle of Crawford tulajdona) azt az értesitést kaptam, hogy nézném meg a ködöt, mert Hartwig, Dorpátban, azon nagy változást talált. Obszervatorom: dr. Kövesligethy Rudolf, ki az augusztus hónapot báró Podmaniczky Gézáéknál töltötte a Nyirségben, hol a bárónak és kedves nejének (született gróf Degenfeld Bertha grófnőnek), a csillagászatból előadásokat tartott, azonnal emlitette, hogy a grófnő már augusztus 23-dikán észlelte a ködön azt a változást egy 90 milliméter nyilásu üstökös-keresővel, s azt vette észre, hogy a köd közepén fényes sárgás-vörös csillag támadt, s igy ez a nevezetes fölfedezés nem Dorpátban történt augusztus 31-dikén, hanem Nyir-Baktán egy tudomány-kedvelő magyar főuri nő által, a mi rövid idő alatt világszerte ismeretes ténynyé fog válni. A csillag, mely a ködfolt közepén tündöklik, az ó-gyallai nagy refraktorban mint egy ötöd-hatod nagyságu sárgás vörös csillag tünik föl, s szinképe a III. typus 6. osztályához tartozik, a mi igen szépen bizonyitja Ritter aacheni tudós theoriáját a különböző szinü állócsillagok szinképének typusáról s arról, hogy mily proczesszuson mennek azok át, midőn a keletkező csillag vörös, illetőleg sárgás vörös, mig fehérre válik, s végre ismét, miután előbb ismét sárga volt, vörössé lesz, s mint ilyen kialszik a láthatók országából. Ugy hiszem, mindenki — velem együtt — örömét fogja kifejezni azon, hogy ezt a nevezetes tüneményt, mely századunkban még egyedül áll, legelőször egy magyar hölgy vette észre. Jövőre sok szerencsét kivánunk neki s kitartást az ég vizsgálására!

— **Szenzácziós haláleset**. A W. Allg. Ztg.-nak a következőket sürgönyzik Budapestről: A budapesti nemzeti kaszinóban titokzatos halálesetről beszélnek. Két nap előtt egy kiváló magyar parlamenti férfiunak és volt miniszternek fia hirtelen meghalt. A lapok szélhüdést mondanak a halál okául, de a nemzeti kaszinóban azt beszélik, hogy a fiatal ember párbajban esett el. Állitólag szerelmes volt egy szép asszonyba, ki néhány év előtt Bécsben szerepelt, de kit utóbb egy fiatal magyar főur vett nőül. A szép asszony férje kezdetben nem vette figyelembe a fiatal embert, de mult héten kinos összekoczczanás volt köztük, minek kihivás lett a következése. A segédek a párbajt másnapra tüzték ki, s az arisztokrata a fiatal embert már az első golyóváltásnál halálosan megsebesitette. Holttestét atyjának jószágára szállitották, hol tegnapelőtt temették el.

— **Sarah Bernhardt szerelmi kalandja**. Marie Colombier, Sarah Bernhardtnak intim ellensége, ismét életjelt ad s a nagy müvésznő egy szerelmi kalandjának elbeszélésével lép a közönség elé. A valószinüleg koholt elbeszélésnek természetesen nem az a czélja, hogy Sarah Bernhardtnak örömet szerezzen, hanem ellenkezőleg tele van gunynyal és csipésekkel. Sarah, a páratlan (igy irja Colombier kisasszony), miuden szinpadi eszménynek exaltált fizikai s pszichonervózus megtestesülése egy teljes hónapon át — vagy talán két hónapon át? — egy piczi két sous ibolyabokrétát kapott. Minden este ott találta a bokrétát öltözőjében és ez a szerény hódolat jobban meghatotta a nagy Sarah, mint a hogy nagy államtoilettek és gyémántok tehették volna, még ha csak cseh gyémántok lettek is volna. (Rossz nyelvek azt állitják, hogy Damala nászajándékul hamis gyöngyökből való nyakéket vett neki). Epedő tüzszemeivel átkutatta a páholyokat, a zsölléket, söt elhatott a földszintnek kevésbbé arisztokrata regióiba is, de miként fedezhette volna fel testi szemeivel, hogy melyik férfiu hoz a divának esténként két sous virágáldozatot? Két souért virágot! — mennyi tiszta szerelem, mennyi eszményi felfogás rejlik ebben a hódolatban! Én istenem, bokrétákat, melyek száz frankba kerülnek, minden commeux vagy pschutteux hajithat. — Ki lehetett ő? Sarah gondolkodott, és mikor Sarah gondolkodik, mindig magas eszmék szülemlenek meg. Bizonynyal egy idegen herczeg, a ki szivét és — a mi legalább ugyanannyit ér — koronáját rakná lábaihoz, vagy egy müvész, ki sokkal tisztább, sokkal szüziesebb, sokkal együgyübb, semhogy érzelmeit bevallaná. Az egész szinházat ostromolta kérdéseivel, senki sem világosithatta fel, de a bokréta minden este ott volt az öltözőjében. «Tehát hüség és állandóság még se mese?» susogá az étheri Sarah — ujra hitt, remélt és ábrándozott. És egy este levél jött az ibolyákkal: «Kisasszony» — ah, mint reszketett a szüzies sziv! — «szeretem önt — de hogy is ne — szép szemei, elbüvölő hangja — nem birok ellenállni — sokáig küzdöttem — — —» Sarah remeg, a függöny lyukán keresztül kandikál, a szinházban kell lennie — — «de minden este látom önt. Ha Kegyed nem veti meg hódolatomat, ugy tüzze ma este az ibolyákat arra az isteni helyre, hol más nőknek a szivük van (vagy «keblet» akart mondani? kérdi Marie Colombier) és én leszek a legboldogabb halandó.» Se név, se aláirás, de a szerelem isteni tüze fellobban Sarah lángszivében, feltüzi a virágokat, magát és másokat mámorba játssza, tekintetei körüljárják az egész házat, hogy megtudja, hol ül az az «egy és egyetlen», ki «egészen, egészen, ah egészen érti őt.» Az előadásnak vége, még egyszer megcsókolja a kis levélkét, még egyszer elolvassa — mais, mon Dieu — hisz a tulsó oldalon utóirat is van: «Ha ugy érez mint én, ugy jöjjön az előadás után az utolsó kulissza mögé — én vagyok ugyanis az az ember, a kinek a mennydörgést kell csinálnia. Az ön hive *Pierre*.» Sarah azon az estén fél tuczat zsebkendőt tépett szét a fogaival, komornáját borzasztóan lehordta és egy gyönyörü vázát összetört.

— **A krakói rablógyilkosság.** Krakóból sürgönyzik: Több napi buzgó nyomozás után sikerült a rendőrségnek azoknak a gyilkosoknak a nyomára jönni, kik az agg *Balucka* Máriát, a kiváló lengyel vigjáték irónak anyját, oly vakmerőn megtámadták és meggyilkolták és ma már elfogták a véres tett egyik részesét. Az elfogott egyén egy nő, *Labecki* könyvkötőnek neje. Svolkin rendőrbiztos a gyilkos nőt tegnap Krzeszoviczában elfogta. Halálsápadtan biztositotta a rendőrbiztost ártatlanságáról, de a sok gyanuoktól eltekintve, mely ellene szól, lakásának megmotozása bünösségének elvitázhatlan bizonyitékait szolgáltatta. A Balucka asszonytól elrabolt összes tárgyakat megtalálták a gyilkosnőnél; a ruháján vérnyomok és testén sebek voltak, melyek a meggyilkolt nővel folytatott küzdelemből eredtek. Labeczkának a tett elkövetésénél egy fiatal ember volt a czinkostársa, kinek a rendőrség szintén már nyomában van.

— **Befalazott család**. Az «E. Z.» irja Hussigból a következő szinte hihetetlen történetet: A «Dulce» városrészben lakik St. munkásember családjával. St.-nek az ő lakása melletti szobán át — melyben atyja lakik — lehet csak saját szobájába jutni, pedig ennek is van a tornáczra nyiló ajtaja, mely azonban állandóan zárva szokott lenni. Megjegyzendő, hogy St. nem valami jó lábon állott a házi urral, ki gyakran tul akart e lakóján adni, de mindig sikertelenül, még ez hallani sem akart a költözködésről. Végre a háziur cselhez folyamodott. Egy kissé mesésnek látszik a dolog, de azért nem épen lehetetlenség, mert hiába, a háziur otthon — mindenható. Egy éjjel a kelletlen lakó késön tér haza s rendes szokás szerint átmenve atyja szobáján, perczekig tapogatott összevissza, de a szobájába nyiló ajtót csak nem találta meg. Majd gyufát gyujtott, hogy hamarabb boldoguljon. Az első pillanatban minden hajaszála égnek maradt, ugy elbámult a tüneményen. A keresett ajtót a föld nyelte el, mert csak a rideg, puszta fal bámészkodott vissza reá. Gondosabb vizsgálat után kitünt, hogy a háziur befalaztatta az ajtót. Nem maradt más hátra, mint az éjet befalazott családjától elkülönitve, atyja szobájában eltölteni. Másnap aztán első dolga volt a bünfenyitő feljelentést megtenni a háziur ellen.

— **A szigetvári vértanuk** gyászos hősi halálának évfordulóját szeptember 7-én — mint minden évben — az idén is nagy pompával ünnepelték meg Szigetvárott. Ezuttal nemcsak Szigetvárról, hanem a vidékről is igen sokan vettek részt az ünnepben. Már az ünnepet megelőző este a város főterén Zrinyinek babérkoszoruval diszitett szobra lampionokkal volt kivilágitva. Zsufolásig szorongott a nép. 8 órakor a várfokán 12 mozsárlövést tettek, mire a város utczái is kivilágittatván, az összes harangok megszólaltak. Ezután a jelenlévő zenekar rázuzta a Rákóczi- és Kossuth-indulókat, a dalárda pedig elénekelte a Szózatot és Hymnust, mit a roppant néptömeg levett kalappal hallgatott végig. Esti 10 órakor a közönség szétoszlott, egy része az «Olvasó egylet»-be ment, hol ez alkalomra a tágas kerti helyiség kivilágitása mellett sikerült tánczvigalmat rendeztek; sokan pedig a lovardába siettek. Másnap 7-én a belvárosi plébánia-templomban, melynek tágas kupoláján Zrinyi kirohanása gróf Zrinyi Miklós költőnek «Zrinyiász» czimü örökbecsü munkája után van lefestve, gyászisteni tisztelet tartatott; ezt egyházi szónoklat követte. A szónok felsorolta Zrinyinek, a halhatatlan vértanunak életrajzi adatait s a gyászos nap eseményeit, buzditva hallgatóit a tántorithatlan s önfeláldozó honszerelme.

— **Papszentelés.** Dr. Schlauch Lőrincz szatmári püspök mult hó 31-én hat növendékpapot szentelt fel és pedig Dimand Lajos, Irinyi Tamás és Svadlena Károly szatmári papnövendékeket és Lányi Konrád, Lipták Kelemen és Nitsch Gliczér minorita szerzetes tanárokat.

— **Furcsa hirdetés.** A Novoross. Telegr. legutóbbi számában a következő hirdetést olvassuk: «Egy orosz nemes, ki Amerikában nagy vagyont szerzett és szeretett leányát elvesztette, vagyonát igazhitü nemes nőnek akarná hagyományozni, ki 1864-ben vagy 1865-ben Dél-Oroszországban született és kinek neve Szofijna Ivanova. Ha ilyen akad, ugy küldje be keresztlevelét és tudassa lakását ily czim alatt: Paris, Bureau de poste (restante) de l'Avenue de l'Opéra C. E. H. — legkésőbb augusztus 2-áig.»

— **Börtönbe került lelkész.** Az *Alföld* mai számában olvassuk a következőket: *Kovács* János aradi vizsgálóbiró erős kézzel markolt a kovaszinczi elvadult állapotok előidézői közé s a jegyzőgyilkosság ügyében sikeresen teljesiti a vizsgálatot. Sikerült neki a *Papp* Tódor jegyző gyilkosait s a főintézőket kinyomozni s a csendőrök kezébe adni. Vasárnap meglepő eredménye lett a vizsgálatnak s Paulisán, már régebben elfogott biró vallomásai folytán, diszes társaságot kapott az aradi börtön, hol jelen van a község intelligencziája: a lelkész, a tanitó s majdnem az összes elöljáróság. *Bálint* Miksa, rossz életü gör. kel. kovaszinczi lelkészt, Popovics tanitót és két községi esküdtet vasárnap este szállitották be a csendőrök az aradi kir. ügyészség börtönébe. A lelkész lenne a főbünszerző, elnöke a jegyző ellen kötött ligának, melybe az elöljáróság legtöbb tagja belépett. Ugyanesak vasárnap fogták el a községház közelében lakó szatócsboltost is. A gyilkos Szekesán csősznek állitólag 250 frtot fizettek a jegyző meggyilkolásáért.

Rövid hirek. *Székesfehérvárott* a függetlenségi kör lakomával üli meg e hónap 9-dikén Kossuth Lajos születésének évfordulóját. — *Szatmáron* a vérhas járványszerüleg lépett fel.

= **Meghiusult szökési kisérlet.** Rozsnyay Ignácz, vizsgálati fogoly, aradi czukrász, ki pár héttel ezelőtt álkulcscsal Melczer ügyvéd lakásába hatolt, ma délelőtt a Fortunában szökési kisérletet tett. Midőn ugyanis a fogházból az utczán keresztül átkisérték Szentkereszty báró vizsgálóbiróhoz, Rozsnyay a kezében rejtegetett paprikát hirtelen az őt kisérő fogházőr szeme közé hintette s futásnak eredt. A meglepett őr utána dobta szuronyát, de nem találta el. Végre többeknek sikerült a menekülő foglyot a bécsi kapunál letartóztatni, mire erős fedezet mellett visszakisérték a fogházba.

= **Vasuti baleset**. Ma este kilencz óra tájban összeütközött két tehervonat Kőbányán. Az egyik már az állomáson volt, a másik pedig Szegedről jött. A kocsik közül hat megrongálódott, de emberélet, szerencsére, nem veszett el. A baleset hirére megjelent az állomáson a rendőrség képviselője s meginditotta a vizsgálatot annak kiderítése végett, hogy a két mozdonyvezető közül melyik volt a hibás.

SPORT.

Bécs, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az őszi lóversenyek második napja a következő eredménynyel folyt le: I. *Maiden-verseny*: dij 1000 frt, távolság 1200 méter. Mr. Hallon *Full-Speed*-je ¾ hosszal első, mr. Wood *Laurel*-je második, Festetics Tasziló gróf *Walzer*-je harmadik. Futott hét ló. Totalisateur: 90: 5. II. *Államdij*: 1-ső osztály 5000 frt, távolság 3200 méter. Sollinger Rudolf kapitány *Anná*-ja (3 éves sárga kancza) nehéz küzdelem után első, Sztáray János gróf *Metallist*-ja második, ugyanennek *Buzgó*-ja harmadik. Futott még: Harczos, Valerianus és Alfréd. Totalisateur 36: 5. III. *Nil Desperandum verseny*: Két évesek számára. Dij 2000 forint, távolság 1400 méter. Batthyány Elemér gróf *Aruló*-ja első egy nyakhosszal, Festetics Tasziló gróf *Vivá*-ja második, Blaskovics *Ragyogó*-ja harmadik. Futott kilencz ló. Totalisateur: 24: 5 IV. *Eladók versenye*: dij 1000 forint, távolság 1600 méter. A győző 5000 frtért eladó. Festetich Tasziló gróf *Wahrsagerin*-je első, Üchtritz báró *Favoritá*-ja második, Rotschild Náthán báró *Novice*-je harmadik. A győztesre ajánlatot nem tettek. Totalisateur 8: 5. V. *Akadályverseny*: dij 800 frt. távolság 2400 méter. Batthyány Elemér gróf *Flory*-ja első, Mayer Arthur *Faczy Queen*-je második. Totalisateur: 8: 5. VI. *Eladók steeple chase*-je: dij 200 frt, távolság 4800 méter. Harkányi *Radiesch[illegible]*-je első, *Barometer* (lovasa Baltazzy) második. Totalisateur: 34: 5. Az időjárás esős volt, a közönség csekély számu.

Nemzetközi kiállitási galamblövészetek.

— szept. 8.

A külföldi galamblövőknek nincs okuk megbánni, hogy eljöttek nemzetközi galamblövészeteinkre. Bebizonyitották felsőbbségüket a magyar lövők felett, és a dicsőségen kivül magukkal viszik a dijak javarészét. A mai utolsó nap iránt már megcsappant résztvevők érdeklődése csak tizenöten versenyeztek.

Az eredmény a következő:

Vegyes-díj. 1500 frank aranyban. 7 galamb, 2 liba kizár. Távolság 26 méter. A nagy díj nyerője három, a megnyitó díj vagy Handicap nyerője két, a második díj nyertesei pedig egy méterrel hátrább. Tét 25 frt. Az elsőnek 1000, a másodiknak 500 frank a díjból. Versenyeztek: Durgardt báró (26 m.), Esterházy Mihály gr. (26 m.), Madarász József (26 m.) Signor Guidicini (26 m.), Zichy Kázmér gróf (27 m.), Sibrik Kálmán (28 m.), Zichy Antal gróf (26 m.), Signor Riva (27 m.), Schawel Jakab (26 m.), Bianchi báró (26 m.), Esterházy Béla gróf (28 m.), Bernsdorff gróf (26 m.), Esterházy Ferencz gróf (26 m.), Mr. de Lunden (26 m.) és Mr. Day (26 m.)

A második lövés után, kettőt hibázva kimaradtak: Durgardt báró és Esterházy Ferencz gróf, a harmadik lövés után: Madarász József, az ötödik után Zichy Kázmér gróf, Schawel Jakab és Esterházy Béla gróf, a hatodik után Esterházy Mihály gróf és a hetedik lövés után pedig két hibás lövésük Bernsdorff grófnak.

Mind a hét galambot eltalálták: Bianchi báró és Mr. de Lunden. Ezek megosztották az első és második díját, mely kitett 1500 frankot és 300 forintot a tételekből. A harmadik díjért tovább folyt a verseny Signor Giudicini, Sibrik Kálmán, Zichy Antal gróf, Signor Riva és Mr. Day közt. A nyolczadik galamb után két hibája volt már Sibrik Kálmánnak és igy nem versenyezhetett tovább. Maradtak négyen. Ezek közül Signor Riva kimaradt a tizenkettedik lövés után és Mr. Day a tizenharmadik után. Signor Guidicini és Zichy Antal gróf tovább versenyeztek. A huszadik lövésig mindkettőjöknek csak egy-egy hibájuk volt. A huszadik galambot is eltalálta a két versenyző, de a rá következő galambot Zichy Antal gróf elhibázta és igy Signor Guidicini-nek jutott a harmadik díj, vagyis 37 frt.

Következett *egy poule*, melyet Mr. Day nyert meg, nyolcz hibátlan lövéssel. Sibrik Kálmán második lett. Az első 140 forintot, a második 40 frtot kapott a tételekből.

A versenyek esti hat óra után végződtek. Az idén nem lesz több galambló-verseny.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A tűzoltó főparancsnoki állomás** betöltése iránt, a mint halljuk, sürgős lépésre határozta el magát a tanács. A tűzoltói házi bizottmány összehivatott és holnap, szerdán délután tartja meg ülését, a melyen a folyamodók kérvényeit átvizsgálja s a jelölést megejti. A bizottság kijelölése a tanácsra nézve nem bir kötelező erővel, de mindenesetre irányadó sulya van. A tanács — értesülésünk szerint — már holnapután csütörtökön megválasztja a főparancsnokot s valószinüleg betölti a tűzoltóságnál üresedésben levő többi állomást is.

— **A polgári iskolai albizottság**, mint iskolaszék tegnap délután tartott ülésén a következő határozatokban állapodott meg: A beiratások eredményéhez képest a várbeli polgári leányiskola 2-ik osztálya, a II. ker. polg. leányiskolának pedig 3-dik osztálya párhuzamositandó, a II. kerület polgári fi- és kereskedelmi iskolában a kereskedelmi szaktanfolyam 2-ik osztálya is életbelépjen s a második osztály mindjárt párhuzamosittassék is, az V-ik kerületi polgári leánytanoda második osztálya mellett a harmadik parallel osztály nyiljék meg. A VI. kerületi polgári fiu iskolánál a kereskedelmi szaktanfolyam 2-ik osztálya lépjen életbe. A VII-ik kerületi polgári leányiskola 2-ik osztályában a 3-ik parallel osztály állittassék föl s a IX-ik ker. polgári iskolánál az 1. c. osztály létesittessék. Ezenkivül az összes eddigelé ideiglenesen engedélyezett parallel osztályok is fentartandók. Ezenkivül a bizottság kéri a következő óradijas tanitók és tanitónők alkalmazását a polgári iskolákhoz: Gruber Nándor, Vorberger Antonia, Gyürök Leo, Balázsi Dénes, dr. Komjáti, Ficsor József, Kabdebó, dr. Prém József, dr. Körömi, Bokor Innocent, Neményi, dr. Krausz, dr. Kereszti, Pramperger, Simonyi, Urmösi, Franzia Kis Károly, Hartberger, Mátis, dr. Tergina Gyula, Hilay, Pugin, Kozári, Tavaszi Margit, Dömötör Antonia, Tichy János, Dömötör Iván, Szépligeti, Porzsolt, Sztojanovits Jenő (énektanitó). Zachár Gyula a kereskedelmi szaktanfolyamok kereskedelmi tárgyainak, dr. Mattyasovszky László (Buda) és dr. Radnay Jenő (Pest) pedig amaz iskolák jogi tárgyainak tanárai.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A harmadik országos nyomdászgyülés**, melyet lovag *Falk* Zsigmond elnök e hó 6-án lelkes szavakkal nyitott meg, elfogadta a budapesti egylet országositása czéljából kiküldött tizenegyes bizottság javaslatát, mely a budapesti egylet kebelében létező önképző-, betegsegélyző, temetkezési-, rokkant-, árva- és özvegysegély-osztályokat az egész országra kiterjeszteni óhajtotta. Egyedül a kolozsvári megbizottak nem fogadták el egész terjedelmében a javaslatot s külön határozati javaslatot nyujtottak be, melyet a gyülés szótöbbséggel elvetett. A kolozsváriak csakis a rokkant-, özvegy- és árvasegélyt óhajtották országossá tenni. Az alapszabályok tárgyalása élénk vitára szolgáltatott alkalmat. A Typographia ügye élénkebb vitára adott alkalmat. A pozsonyi és brassói küldöttek hasonló terjedelmü magyar és német részt kivánnak s ily értelmü inditványt is terjesztettek elő. A pozsonyi Dirnerok a németek inditványa javára még azt a vélekedést is megkoczkáztatta, hogy Magyarországon a németek védelem nélkül vannak. Egymásután keltek föl erre a magyar nyomdászok, hogy visszautasitsák ezt az alaptalan vádat és kérték a gyülést, hogy mivel német dolgozatok eddig is csekély mennyiségben küldettek be az eddigi hivatalos lap, a Typographia részére s ezután sincs rá kilátás, hogy a viszonyok megváltozzanak, mondja ki, hogy ezután is csak egyszerü mellékletet ad német nyelven az esetleg beérkező dolgozatok számára. Az inditvány, melyet Darvas formulázott, viharos tetszéssel találkozott s igy kimondatott, hogy a hivatalos közlöny nyelve *a magyar lesz*, a német melléklet azonban méltányosságból megmarad. Az első napon az alapszabálytervezett tárgyalásában a harmadik szakaszig jutottak; a ma tartott folytatólagos ülésen az egész alapszabályt letárgyalta, s kevés módositással el is fogadták. A czél tehát, melyért a gyülés össze jött, el van érve: az országos nyomdász-egylet megalapitása ténynyé vált.

— **A budapesti kir. közjegyzői kamara** ma tartotta meg ez idei közgyülését a budapesti kir. törvényszék üléstermében. A közgyülésen a vidéki közjegyzők szép számmal voltak képviselve. A közgyülést Ökröss Bálint, kamarai elnök nyitotta meg a következő elnöki beszéddel: Tisztelt kartársaim! E közgyülés, melynek megnyiltával szeretett barátaimat szivélyesen üdvözölni van szerencsém, az első évtizednek jelzi határát intézményünk történetében. Tiz év! Soknak, kevésnek mondjam ezt? Jólétben, örömek közt gyors szárnyakon tünnek az évek; nyomasztó gondjai alatt a nehéz időnek hosszu egy nap, egy óra. S a mi pályánk nem volt sem könnyü, sem kellemes. Küzdenünk kellett a kezdet nehézségeivel; biztató hang alig szállt felénk, s a remény, ha mosolygott: nyomban követte csalódás. Maga a foglalkozás egyhangu rideg; folytonosan ébren, őrködve számtalan érdekek biztonsága fölött s terhelve sulyos felelősség érzetével, mit egyedül a megszokottság tőn elviselhetővé. S a jóllét! Nehéz munkának érdemelt jutalma; a czél, mely felé a létért vivott minden küzdelem veszi irányát! . . . Mondhatjuk-e, hogy elértük a czélt, vagy csak kergettük évről évre, mint gyermek a lengő tornyot, melyet porból alkot a szél s egy fuvallattal ismét elsöpör? Többféle tényező járult ahhoz, hogy e részben fokozatok támadjanak. A panaszok száma ezekhez képest több vagy kevesebb: de aránylagos jutalom, megelégedés — sehol. Nem akarnék félreértetni. Meggazdagodást, a többségről bizvást mondhatom, ti nem vártatok, nem is keressetek. — Munkálni, serénykedni akartatok a közönség érdekében, s ha néhányszor panaszos felterjesztéshez folyamodtatok, a közérdek volt erre a motivum s ama több oldalról nyilvánult óhajtás, hogy a biróságok tulterheltségén segitve legyen. Igy vonult el az első évtized fölöttünk, letarolva sok reményt, teljesitlenül hagyva nem egy jogosult vágyat, dijazatlanul annyi fáradtságot; magával ragadva jobb kornak munkás erejét s hogy felidézzem emlékét ama derék társunknak, ki tiz év előtt e helyen szebb jövőnek merengett álmain, magával ragadva őt is, hol nincsenek többé vágyak, remények. De hova tévedtem! E nap örömünnep, nekünk, kiket tiz éven át jó és balszerencse, egyenlő munkakör s közös czél egyesit; szent küszöb, melyen át mult s jövő nyujtanak egymásnak kezet. A koszoruba, melyet a multnak szentelünk, ne vegyüljenek ma fájó emlékek tövisei. Van örömünk is, jótékony meleg, vidámitó, fölemelő érzelem: a hiven betöltött kötelesség érzete. S ezt ti bő mértékben élveztétek. Intézményünk iránt nem fogyatkozott a bizalom, öröme ez s érdeme azoknak, kik a nehéz pályát odaadással szolgálták. S az anyagi haszon? Megjött az is. E tiz év alatt gazdag tőkét helyeztetek el: szilárd alapját ez uj intézménynek, nemes példáját az önzetlen munkásságnak az utódok számára; egyszersmind biztos tudatát észleltétek meg annak, miszerint ez intézmény nem kisérlet csupán, hanem a siker maga, mely önerejéből áll fenn, sőt a jogélet nagy forgalmának nélkülözhetlen tényezője már. Ez legyen a letünt évtized öröme, jutalma. Sok, vagy kevés: egyéni felfogás szerint. Kétségtelen tény azonban, miszerint nem folyt le eredmény nélkül sem multra, sem jövőre nézve. Adja az ég, hogy erő és kitartás, mely eddig szolgált: nem fogyatkozva kisérjen át mindnyájotokat az uj évtizedbe; leljetek igy kevesebbet az előző évek bajaiból, többet és bő mértékben a jutalomból, melyet a munkás életnek, habár későn, — megad az elismerés. Ez után elnök és a választmányi tagok megválasztása végett a szavazás megejtetvén: elnökül egyhangulag *Ökröss* Bálint, budapesti kir. közjegyző, választmányi tagokul: Tokaji Nagy Lajos, Rupp Zsigmond, Jeszenszky Danó, dr. Weiszmann Fülöp és dr. Manhäimer Ignácz budapesti királyi közjegyzők választattak meg.

— **A török-szentmiklósi kereskedelmi kör**, mint nekünk irják, tegnapelőtt tartott választmányi gyülésén egyhangulag elhatározta, hogy 100 forinttal belép az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület alapitó tagjai közé.

— **Az abauj-tornamegyei tanitótestület** szeptember 15. és 16-ik napján Kassán tartja közgyülését.

— **A szatmármegyei Széchenyi-társulat** szeptember 12-én délelőtt N.-Károlyban a megyeház nagytermében dr. Schlauch Lőrincz szatmári püspök elnöklete s gróf Károlyi István társelnöklete alatt nagy gyülést tart. Szatmárról e nap reggelén külön vonaton indulnak N.-Károlyba.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A harminczezer forintos postalopás** ügyében befejezte a vizsgálatot *Kossuthány* Géza vizsgálóbiró s az iratokat átadta inditványtétel végett a kir. ügyészségnek. A vizsgálat nem deritett ki semmit, noha a vizsgálóbiró tömérdek gyanusitottat hallgatott ki, s igy bizonyosra vehető, hogy az ügyészség az eljárás megszüntetését fogja inditványozni. Minthogy a téglával megrakott láda, melylyel a 30,000 forintosat kicserélték, «W. W.» jegygyel volt ellátva, valószinü, kogy a lopást nem is Budapesten, hanem Bécsben követték el.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Uher* Edmund cs. és kir. 5. sorezredbeli hadnagy, aug. 30-án jegyezte el Kiss Gizella kisasszonyt Szatmáron. — *Regéczi* Sándor szatmári ref. gimnáziumi tanár eljegyezte Juhász Vilma k. a.-t. — *Deák* Kálmán gőzmalmi s.-könyvelő Szatmáron eljegyezte Medveczky Róza kisasszonyt Gyöngyösről. — *Frank* Ármin szentesi középiskolai tanár és földbirtokos jegyet váltott Csongrádon Weisz Irén kisasszonynyal, Weisz Sámuel regálebérlő leányával.

— **Esküvők.** *Peregriny* Sándor fővárosi államrendőrségi tisztviselő ma délután 6 órakor vezette oltárhoz a belvárosi plébánia-templomban özv. Nemetz Jánosné háztulajdonosnő leányát Irmát, az erzsébetfalvi állami elemi iskola tanitónőjét. Tanuk voltak: Árki József fővárosi adófelügyelő és dr. Peregriny János jogtudor és országgyülési gyorsiró. — *Günther* Kálmán kir. törvényszéki aljegyző szeptember 6-án kelt egybe Móricz Berta kisasszonynyal, Móricz Lajos szatmári kir. törvényszéki elnök leányával.

GYÁSZROVAT.

Kovics József, a főváros I. kerületének rendőrkapitánya ma este 7 órakor meghalt. A boldogult, ki a rendőrség államivá tétele előtt Buda városának főkapitánya volt, harmincz évet töltött közszolgálatban. Két hónappal ezelőtt betegsége miatt szabadságra bocsátották s azóta egészségi állapota egyre rosszabbodott.

Korcsmáros Nep. János Zalamegye tekintélyes polgára, ki évek óta teljes visszavonultságban élve szőlőnemesitéssel foglalatoskodott, meghalt 76 éves korában a Hoszonya-hegyen lévő szőllejében, hol nagy részvét mellett temették el.

Madrid, szept. 8. *Posada Herrera* meghalt. (*José de Posada Herrera* kiváló spanyol államférfiu 1815-ben született Llaresben; atyja nagy szerepet játszott nemzete szabadságharczában. Az elhunyt államférfiu pályája elején tanár volt az oviedoi egyetemnek. 1839-ben tagja s utóbb alelnöke lett a cortesnek. Teljes életében a liberalis eszmékért küzdött. Volt belügyminiszter s 1868-ban római követté nevezték ki, de nemsokára lemondott ez állásáról s ujra tagjává, 1877-ben elnökévé lett a cortesnek.

A hivatalos lap szept. 6-iki számából.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Kálnay* László ügyvédet a m. kir. igazságügyminiszteriumhoz fogalmazó-gyakornokká, gróf *Lázár* Kálmán marosvásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot az ottani kir. törvényszékhez aljegyzővé, *Cseik* György soproni kir. járásbirósági irnokot pedig a kapuvári kir. járásbirósághoz segédtelekkönyvvezetővé, a szatmári m. kir. pénzügyigazgatóság R. *Nagy* Endre szatmári m. kir. kataszteri igazgatósági irodatisztet lajstromozóvá, a m.-szigeti kir. törvényszek elnöke *Kiss* József végzett jogászt a técsői kir. járásbirósághoz dijas joggyakornokká nevezte ki.

Kitüntetés. Ő felsége *Rósa* Lajos budapesti ügyvédnek, a közügyek terén kifejtett hasznos müködése elismeréseül, a királyi tanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

Rendjelviselési engedély. Ő felsége megengedte, hogy magyar-szögyényi és szolga-egyházai *Szögyényi Marich László* titkos tanácsos és kamarás, első osztályfőnök a közös külügyminiszteriumbsn, az orosz czár ő felsége által részére adományozott fehér-sas-rend jelvényeit elfogadhassa és viselhesse, továbbá ő felsége megengedte, hogy liblói lovag *Graef* Ede lovassági tábornok s a honvéd-főparancsnok adlatusa, a neki adományozott szerb királyi I. oszt. Takova-rendet; *Clair* Gyula alezredes s a honvéd főparancsnokság II-ik segédtisztje, a szerb királyi IV. oszt. fehér-sasrendet és kőödi *Lázár* Sándor százados, honvéd-főparancsnoksági parancsőrtiszt, a szerb királyi IV. osztályu Takova-rendet, *Szántó* Mihály kir. igazságügyminiszteri titkár a III. oszt. orosz császári Szent-Anna-rendjelet elfogadhassák és viselhessék.

Királyi adomány. Ő felsége, *Hrabovka* községnek, lakosai felsegélyezésére, ötven forintnyi összeget adományozott magánpénztárából.

TÁVIRATOK.

Daruvár, szept. 8. (O. É.) A barcs-daruvár-omanováczi vonalon ma ment végbe az udvari vonat próbamenete *Storch* magyar államvasuti főfelügyelő felügyelete mellett, ki mellé *Förster* biztos volt beosztva. A déli vasut képviseletében *Knaffl* főfelügyelő és *Weisz* felügyelő, a magyar államvasutak mérnöki osztálya részéről pedig 3 vasuti mérnök volt jelen. A vonat egy része a magyar államvasutak udvari vonatának 3 kocsijából állott, melyek e hó 11-dikén az udvari vonathoz fognak csatoltatni. — A vonat másik részét közönséges kocsik képezték. A szemle kielégitő eredménynyel végződött.

Zágráb, szept. 8. (O. É.) *Khuen-Hédervary* gróf horvát bán ma reggel visszaérkezett Budapestről.

Prága, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Téves az a hir, hogy a jobboldal vezetői az idén — kivételkép — Prágában tartják meg konferencziájukat. Az értekezlet e hónap 15-dikén lesz Bécsben.

Berlin, szept. 8. A nemzetközi távirda-értekezleten résztvevő meghatalmazottak tiszteletére a berlini városi hatóságok tegnap este a városházán fényes lakomát adtak, melyen *Puttkamer*, *Maybach* és *Gossler* miniszterek, az értekezleten résztvevő meghatalmazottak csaknem valamennyien, élükön *Stephan* államtitkárral továbbá az egész városi tanács és a városi képviselőtestület vett részt. A megjelenteket *Duncker* polgármester üdvözölte, mire az olasz meghatalmazott válaszolt. A városi képviselőtestület egy tagja köszönetet mondott a meghatalmazottaknak megjelenésökért. Ezután az udvari szinház elsőrendü tagjai ünnepi darabot adtak elő, melyet Wildenbruch irt. Erre vacsora következett, melynek folyamán *Duncker* polgármester a német császárra mondott felköszöntőt. A lakoma éjfél után ért végett.

Páris, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Floquet* képviselőházi elnök Perpignanban egy népgyülésen kijelentette, hogy Ferryt nem pillanatnyi elvakultság miatt, hanem teljes megfontolással buktatta meg a kamara. A monarchisták által teremtett alkotmány azonnal és alaposan revideálandó. *Floquet gyakran szakitották félbe és végül kifütyölték. Roland* opportunista válaszolt neki. (N. Fr. Pr.)

Páris, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Monteeau les Minesben anarchisták egy csendőrre égő anyagokat dobáltak. Nyolcz anarchistát elfogtak. (N. Fr. Pr.)

Páris, szept. 8. A hivatalos lap rendeletet tesz közzé, mely szerint az általános választások október 4-ére tüzetnek ki.

Marseille, szept. 8. A tegnapi nap folyamán itt 16 ember halt meg kolerában.

Barczelona, szept. 8. Teljesen alaptalan az a hir, mintha a német konzul ellen merényletet követtek volna el. Barczelonában semmiféle zavargás sem volt.

Madrid, szept. 8. Spanyolországban tegnap összesen 598 ember halt el kolerában.

Madrid, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Martinez Campost,* ki mint katonai kormányzó 1800 emberrel indult a Filippinákra, teljes hatalommal ruházták föl.

Toulon, szept. 8. A tegnapi nap folyamán itt 12 ember halt meg kolerában.

London, szept. 8. Tegnap folytatták a törvényszéki tárgyalást a Stead szerkesztő, továbbá Jarret Rebecca és társai ellen inditott perben, kik azzal vádoltattak, hogy a 13 éves Armstrong Elizát elcsábitották. A tárgyalást végül mára halasztották el. A törvényszék biztositék letétele mellett az összes vádlottakat szabadon bocsátotta.

Kairó, szeptember 7. A Reuter-ügynökség jelenti: Kassalában minden rendén van. A helyőrség augusztus 15-ikén fegyverszünetet kötött a hudendowákkal, miután ezek más törzsekkel harczokba keveredtek. Az abyssiniai elővéd utnak indult, hogy Kassalát felszabaditsa. Ezenkivül 10,000 ember körülbelől szeptember hó 11-ikén fog utra kelni.

A spanyol-német viszály.

Pétervár, szept. 8. A «Journal de St.-Petersbourg» a Karolina-szigetek ügyére vonatkozólag azt irja, hogy az érdekelt kormányok előzékeny magatartása következtében alapos a remény, hogy az eset végül barátságos uton nyer elintézést. A madridi zavargások csak magukra a zavargókra nézve fognak rossz következményekkel lenni.

Berlin, szeptember 8. A «Nordd. Allg. Zeitung» irja: Ama meggondolatlanság, melylyel a spanyol sajtó és lakosság az «Iltis»-nek Yap szigetén történt kikötését felfogta, nagyon meglepett bennünket, kik megszoktuk a kormányok közt felmerülő véleménykülönbségeknél mindig a diplomácziai tárgyalások utján haladni. Az ágyunaszád már több hét előtt nyerte azon megbizatást, melyet most hajtott végre. Senki sem gondolhatta akkor, hogy eme tény, a mely az ujabbi gyarmati viszonyoknál többször fordult elő, a spanyol közvéleményt egész sodrából kihozhatná. A többi nemzetekhez való viszonyunkban ily eset elképzelhető sem volna. Sőt még az esetben is, ha a német kormány a spanyol nemzet jogosulatlan izgatottságát számitásba hozhatta és a Karolinákra a res integra elvét a későbbi tárgyalásoknál fentartani akarta volna: közlekedés hiányában nem lett volna többé lehetséges az «Iltis»-t elérni. Az ágyunaszád annak idején rendeletet kapott az iránt, hogy Manila birtokba vétele után kiközösön és spanyol távirdavonal utján a történtekről jelentést tegyen. Ebből is kitünik, hogy nálunk a legtávolabbról sem gondolták, hogy a lobogó kitüzésére vonatkozó közlésünk Spanyolországban oly fogadtatással fog találkozni, mint a minőben az ott jelenleg részesült.

Madrid, szept. 8. Az «Iltis» német ágyunaszád Yap szigetén nem hagyott hátra személyzetet, Manila szigetét érintette és azután Singapore felé indult.

Madrid, szept. 8. (Délelőtt). A kormány a hirlapok és az egész nemzet egyértelmüleg ama véleményt vallja, hogy e kérdést, mely Spanyolország becsületét érinti, nem lehet választott biróság elé bocsátani. Madridban türelmetlenül várják ama hajók jelentését, melyek aug. 25-én azzal a megbizatással indultak el, hogy ismét birtokba vegyék a Yap szigetét. Valencziában németellenes tüntetés volt, mely alkalommal a német konzulátusról letépték a czimert és a német zászló nyelét összetörték. Saragossában is volt németellenes tüntetés. A Puerta del Sol mellett kisebb mérvü zavargások voltak, melyeket a rendőrség elnyomott. *Alfonzó* király tegnap minden kiséret nélkül sétakocsizást tett Madridban és Buen-Retiroban és mindenütt a leghódolatteljesebben fogadtatott. Németországgal a legbarátságosabb módon folynak a tárgyalások. Jelenleg a német kormány legutóbbi jegyzékére adandó válaszon dolgoznak. Azt hiszik, hogy a Németország által javasolt választott biróság eredménytelen volna. A közvélemény kezd megnyugodni.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, szept. 8. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** A mai ünnepi forgalomban csekély üzlet mellett osztrák hitelrészvény 286.75—287.30, magyar aranyjáradék 99—99.10. Végül osztrák hitelrészvény 287, magyar aranyjáradék 99.10.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

Lengyel vendégeink.

A lengyelek budapesti időzésének mai, harmadik napjának programmja, a lengyel és magyar nemzet közt való benső baráti viszony megünneplésére volt szánva. Az ünnepély egészben és egyes részeiben impozáns és lelkesült volt.

A lengyel vendégek reggeli nyolcz órakor gyültek öszsze a Hangl-kioszkban, hol nagy néptömeg sereglett össze, gyönyörködve a pompás lengyel nemzeti diszruhákba öltözött férfiak által alkotott festői csoportban; egy lengyel hölgy hasonlóképen nemzeti öltözetet viselt. Magas karcsu alakjára pompásan illett a hattyuprémes selyem mente, s a kurta, hattyuprémes selyem szoknya. Fején hattyuprémes kalpag ült, melyről büszkén nyult föl a karcsu kócsag.

Az eredeti programm szerint első sorban a Petőfi-szoborhoz kellett volna kivonulniok a lengyeleknek, azonban az ünnepiességek sorrendjét megváltoztatták, s Petőfi szobrát csak a temetőben végbement ünnepiességek után koszoruzták meg, a mi csak délutáni egy órakor történt. A nagy közönség nem tudván a programmnak ilyen megváltoztatásáról, már nyolcz óra után nagy tömegekben csoportosult a Petőfi-szobor körül. A tömeg egyre szaporodott, s kilencz óra körül egészen elfoglalta a szobor körül lévő üres tereket, türelmetlenül várva a lengyelek érkezését, s az ünnep kezdetét. Összesen négy lovasrendőr igyekezett azon, hogy rendet csináljon, azonban ez nem igen sikerült. A közönség egész a szobor közelébe hatolt, s áthatlan gyürüt alkotott a rácsozat körül, s a virágágyak mellett lévő utakon. Azok előtt, a kik nem tudták, hogy a megkoszoruzási jelenet csak később fog lejátszódni, nagy visszatetszést szült a téren uralkodó szembeszökő rendetlenség. A terhes kocsik egyre-másra közlekedtek a sürü néptömeg közt, melynek sorai minden pillanatban szétváltak egy-egy lassan döczögő terhes jármü előtt. Kilencz óra után a Hangl-kioszkból megindult a lengyel vendégek festői csoportja, melyet nagy számmal követett az egyetemi fiatalság. A diszes lengyel ruhák szingazdagsága, a nyusztprém kalpagok, magasra nyuló kócsag diszei távolról feltüntek, s mire a menet a Steingassner-kávéház sarkához ért, s a Petőfi-téren láthatóvá vált az első lengyel diszöltözet, a téren végigzugott a lelkes éljenzés, mely pillanatról-pillanatra megujult. A menet alig volt képes előrehaladni a korzón álló néptömeg közt, mely udvariasan nyitott ugyan utat a vendégeknek, de a sürü néptömeg nem volt képes elegendő széles ösvényt csinálni a maga soraiban. A diszruhás csoport után következtek a koszorukat vivő lengyelek. Vállaikra emelve négyen-négyen vitték a Petőfi-szoborra, Woronieczky és Deák Ferencz sirjaira szánt pompás koszorukat.

A téren összegyült néptömeg viharos éljenzésben tört ki, mikor a koszorukat meglátta. Ámde a menet nem csoportosult a szobor körül, a hol különben helye sem lett volna, hanem egyenesen az esküteri templom felé tartott. A megkoszoruzási jelenetre régóta várakozó közönség meglepetve látta, hogy az ünnepély csak később lesz. A lengyelek az esküteri templomba mentek az ott tartott istenitiszteletre. A néptömeg várakozott abban a reményben, hogy az isteni tisztelet után következik a Petőfi-szobor körül az ünnepély. A téren folyvást lelkesült hangulat uralkodott: minden egyes lengyelt, a ki a tömegen áthatolt, s az esküter felé tartott, zajosan megéljeneztek. Csak a szaporán járó-kelő terhes kocsik zakatolása rontotta az ünnepies hangulatot. Ezalatt a tömeg egyre szaporodott, s a négy lovasrendőrnek nehéz dolgot adott az a feladat, hogy némiképen tisztás tért formáljanak a szobor előtt.

Tizedfélóra körül egy diszbe öltözött lengyel, karján vezetve két lengyel hölgyet, gyönyörü cser-koszorut hozott. A tömeg folytonos éljenzés közt csinált utat a kicsike csoportnak, mely a szobor rácsozatához ment. Egy kis fiu átvette a koszorut, s azt a szobor talapzatára helyezte. A szobor körül viharos éljenzés támadt, mely hatalmas zugással végig vonult az egész téren. Ez a koszoru a *lengyel nők* koszoruja volt. Mesterséges cserlevelekből és ugyanily rózsákból készült, hármas (piros, fehér és kék) moire-selyem szalaggal. A középső fehér szalagon a következő aranybetüs felirás volt:

«Od Poleki i Wielkienni Poecie i Patryosie!»
(A lengyel nők a nagy költőnek és hazafinak!)

A koszoru elhelyezése után a kis csoport megujult éljenzések közt elvonult az esküteri templom felé. Ugyanekkor egy nemzeti szalaggal diszitett fekete ruhás ur egy másik koszorut tett le a szobor talapzatára. A közönség ezt a jelenetet is megéljenezte. Mindazonáltal még mindig várta az ünnepnek programmszerü lefolyását. Negyedóra negyedóra után mult, s a közönség már türelmetlenkedni kezdett, mikor végre hire járt, hogy a lengyelek megváltoztatták a programmot, s a templomból a temetőbe vonultak, csak onnét visszatérve tartják meg a Petőfi-szobor körül az ünnepet. A közönség erre oszladozni kezdett, de még sokáig roppant csoport maradt a téren, azzal az erős szándékkal, hogy bevárja a lengyelek visszaérkezését. A délre járó nap sugarai egyenesen törtek le a csoportra, s a nagy hőség erőt vett az erős kitartáson. Tizenegy óra körül végkép eloszlott a tömeg, csak a szobor körül nézegette egyik-másik a talapzaton lévő friss koszorut, melylyel a lengyel nők rótták le a Petőfi iránt való tisztelet és kegyelet adóját.

A kivonulás.

Mint a lengyelek vasárnapi fogadtatásánál, ugy ma délelőtt is a rendőrség, akár felsőbb utasitásra, akár csak azért, hogy kevesebb dolga legyen, cselhez folyamodott. Az eredeti programmot, a rendezők tudta nélkül megváltoztatta, hogy a tájékozatlan közönség, megunva a várakozást, hazaszállingózzék. Igy történt, hogy ma is az eredeti megállapodással ellenkezőleg, Petőfi szobrának megkoszoruzása, minek a reggeli órákban kellett volna megtörténnie, csak délután egy órakor ment végbe, a mikor a szobor körül összesereglett embertömeg legnagyobb része rég eloszlott. De daczára ez alattomos cselfogásnak, az ünnepélyek, a főváros polgárságának óriási részvéte mellett, a legemelkedettebb hangulatban folytak le.

Reggeli 8 és 9 óra között istentiszteletre mentek a lengyel vendégek az esküteri templomba. A téren csakhamar tömérdek nép gyült össze, részint a Petőfi-téren hiába várakozókból, részint a szomszédos utczákból szállingózva. A rendőrség vasrudakkal vont kordont, melyen belől az egyetemi ifjuság állt lengyel és magyar nemzeti szinü lobogókkal. Az érkező lengyeleket viharos éljenzéssel fogadták. A templomban *Zadenszky* lengyel pap mondott misét, melynek végeztével a Deák Woronieczki és Petőfi emlékeinek szánt koszorukat fölszentelte. A lengyelek elénekelték a «Dziwen pozsarm» kezdetü hymnuszt. A mise után megindult a menet a kerepesi temetőbe. Elől ment az egyetemi ifjuság négy zászlóval. Ezután jöttek a koszorukat vivő, diszbe öltözött lengyelek. Ezeket közvetlenül a többi lengyel vendégek követték. A népet, mely egyre hatalmasan növekvő arányokban szaporodott, lovas rendőrök tartották távol a menettől.

Az esküterről a városháztéren, a kigyó- és hatvaniutczákon át a kerepesi utra ért a menet, miközben az egyetemi ifjuság nem lankadó lelkesedéssel énekelte a «Lengyel hymnuszt», a «Szózatot» és a «Kossuth-nótát». Daczára a tikkasztó hőségnek, a hangulat mindvégig emelkedett volt. Az «Éljen Lengyelország!» «Éljenek a lengyelek!» «Éljen a magyar-lengyel testvériség!» «Éljen a lengyel szabadság!» kiáltások, melyeket a kisérő néptömeg ezerszeresen visszhangoztatott, mind gyakrabban követték egymást. A házak ablakai, a merre a menet elvonult, mindenütt megteltek kiváncsiakkal, kik kendőiket lobogtatták a kedves vendégek felé.

A népszinháznál ujabb, nagyobb csoportok csatlakoztak a menethez. A szinház személyzete az emeleti erkélyen kendőlobogtatással és éljenzéssel fogadta a menetet, a mi vendégeinkre szemmelláthatólag kellemes hatást tett. A minduntalan fölhangzó nemzeti dalok hangjai mellett, a legnagyobb rendben ért ki a menet a temetőbe.

A temetőben.

A kerepesi temető főkapuja előtt is nagy néptömeg várta a lengyeleket, kiknek utját lovas rendőrök egyengették, azzal a tapintatattal és kiméletességgel, melyre a fővárosi rendőrség uj kormányzata szoktatta őket. Igy aztán nem is volt tolongás s rendzavarás sehol. A kapuban ifjusági rendezők állottak, a kiknek gondjuk volt rá, hogy ne jussanak be a temetőbe olyan emberek, a kiket bajos lett volna féken tartani. Az impozáns menetet megállitotta néhányszor a vezetők tájékozatlansága, a kik nehezen tudtak megállapodni a fölött, hogy melyik sirra tegyék le előbb koszorujokat a lengyelek. Végre elhatározták, hogg Deák Ferenczé legyen az elsőség, de ekkor meg azon tanakodtak sokáig, vajjon melyik mauzoleumban porlanak a haza bölcsének hamvai. E valóban nehéz kérdést *Géczy* István rendőrkapitány döntötte el, de ugy, hogy épen oda vezette a menetet, a hova Deák Ferencz hamvait majd csak ezután szállitják. A rendőrség nyilván attól tartott, hogy a nagy halott igazi nyugvó helyén, mely Batthyány Lajos sirjával közös, a nemzet felejthetetlen vértanujának gyászos emlékét is fölidézi a fiatalság.

Tehát a Deák-mauzoleum felé tartott a menet, de az ut közepén ketté vált, mert az egyetemi ifjuság egyenesen Woronieczki Micziszláv sirját kereste föl s ott várta meg a lengyeleket.

A mauzoleum előtt hamar lerótták kegyeletük adóját a magyar nemzet vendégei. Néhányuk fölment a lépcsőzet legfelső fokáig s oda tették le a szép babérkoszorut, melynek a lengyel szineket viselő széles szalagján e szavak állottak: «Najurekrzemu wegierskiemu patrioeie — polacy! («A legnemesebb magyar hazafinak — a lengyelek.»

Miután elhelyezték a koszorut, *Sachtowszky* krakói polgármester a következő beszédet intézte lengyel nyelven a mauzoleum körül egybegyült közönséghez:

«Fedetlen fővel, szemeinkben könyekkel, dobogó szivvel, de fenkölt szellemmel érkeztünk e helyre, hol a magyar nemzet nagy fiának emléket állitott. Mi lengyelek a magyar nemzet iránt valódi szeretettől lelkesitve, szerencséseknek érezzük magunkat, hogy e helyen hódolatunkat és legkiválóbb tiszteletünket leróhatjuk ama férfiu iránt, kit az egész nemzet tisztel és mint hazája egyik legnagyobb fiát nagyra becsül, kinek ujjászületését köszönheti s a ki példát adott arra, hogy mikép kelljen a hazát szeretni és érette dolgozni, ki nemzetének az előhaladás utját megmutatta, és kinek neve aranybetükkel van a nemzet történelmében megörökitve. Hódolatunk és tiszteletünk jeléül szolgáljon ez igénytelen koszoru, melyet e helyen leteszünk.»

A gyülekezet zajos éljenzéssel kisérte a szónoki hévvel, csengő hangon előadott beszédet. Az éljenzés zajának lecsillapultával *Mochnacky* lembergi polgármester a következő szavakkal ujitotta meg a közönség nagy lelkesedését: «Deák Ferencz sirja előtt állunk, elégséges e nevet megemlitenünk, hogy fölismerjük e pillanat nagy jelentőségét. Önök ismerik Deák élettörténetét és hazája körül szerzett nagy érdemeit, nem kell tehát életrajzát vázolnom és érdemeit egyenkint felsorolnom. Legyen szabad mégis fölemlitenem, hogy Deák élete a legszebb és legnemesebb hazafias vonásoknak egész sorát tünteti föl, hogy Magyarország jólétét és politikai állását e férfiunak köszönheti és hogy Deák Ferencz, csak egy eszmének hódolt: a hazáért mindent, saját személyeért semmit, — ennek az alapelvnek: «salus patriae, suprema lex». Nemes állampolgár! Mi lengyelek, kik Budapestre zarándokoltunk, hogy Szt-István koronája országainak nemzeti ünnepében részt vegyünk, hódolatul államférfiui érdemed, jellemszilárdságod és hazafias érzésed előtt koszorut teszünk sirodra e szerény fölirással: «A legnemesebb magyar hazafinak — a lengyelek. Sit tibi terra levis.»

A menet ezután a legnagyobb rendben vonult Woronieczki herczeg sirjához, melynek környékét vasrudakkal keritették be gyalogos rendőrök s a lengyeleken kivül csak azokat bocsátották a vértanu siremlékéhez, a kik jelvénynyel voltak ellátva. Az egyetemi ifjuság dalárdája a lengyel himnusz mélabus hangjaival fogadta a vendégeket, kik meghatottan közeledtek a sirhoz, mely alatt hazájuk egyik legnemesebb fia aluszsza örök álmát.

A körülállók hajadonfővel hallgatták végig az ifjuság szónokának, *Mészáros* Károly joghallgatónak következő beszédét:

Kedves lengyel és magyar testvérek! Egyedül állok itt, hogy ezerk érzelmeit tolmácsoljam! Egyedül szólok, de ezerek éreznek velem hasonlóan. Az oly lelkesedő érzelemnek, minőt ama hős irányában érzünk, kinek sirhalmánál állunk, csak egy hurja lehet minden szivben. Te hős! te vértanu! kit nekünk szült nemzeted, eljöttünk hozzád, hogy saját nemzeteddel egyesülve, lerójuk irántad tiszteletünk adóját! De vajjon leróhatjuk-e azt kellőleg, van-e szó oly tett magasztalására, van-e méltó köszönet oly tettért, minő a tied volt? Nincs. Nem is lehet. Itt a nyelv nem szólhat, csak a sziv érez. Az ily tett önmagában hordja dicséretét. Clió megadta az elismerést, mert érczénél maradandóbban irta nevedet a történelem lapjaira. De nemcsak Clionál, szivünkbe is be van vésve neved, s élsz benne örökké. Mert nem hiszem, ifju szivem tiltakozik az ellen, hogy mig magyar sziv dobog, a nagy napok az 1848—49 napjai feledve legyenek. S mig e napok emlékei élnek, élsz te is, ki e napok dicsőségét életeddel a bitón pecsételted meg. Nem lehet oly tettet méltóan dicsőiteni mint a tiéd volt, ki oda hagyva nemzeted, eljöttél, azért, hogy érettünk, szabadságunkért ontsd drága veredet. — Fájdalom, czélod egyikét elérted, nem a hősi, de a vértanui halált; s nagyobb fájdalom, követett az eszme is sirodba. Mert, hogy mi lett szabadságunkból, az emberi jogok legszentebbikéből . . . jobb ha nem szól ajakam, minek eleveniteném fel a sebeket, melyek már-már behegedtek, minek emeljek vádat a zsarnokság ellen, hisz a bubánatnak emléke is fáj.

De hála a magyarok istenének, hazánk már szabad, lehullottak a rabság bilincsei, s bátran ülhetünk ünnepet szabadságunk martirjainak emlékezésekor. Életrajzodat mondjam, rövid, csak ennyi: születtél mint meteor, hogy világits, s nyomban elenyészszél. Láng lelked, midőn megtudta azt, hogy hazánkban kigyulladt azon szikra, mely óriási lángoszloppá növekedve, bevilágitotta e hont Kárpáttól Adriáig, siettél ez oszlop világába beolvadni, hogy vagy légy a szabadság örök világitó napja, vagy együtt enyészsz el azzal. És mindezekért ajkam még sem zeng dicséretet az oly hősnek, mint te, nincs szüksége dicséretre. A dicsőség, mi téged illetne, szálljon az élőkre, kiknek véréből való vér vagy, a dicséret szálljon az élőkre, kik ily fiakat nevelnek. S éppen ez aő oka annak, kedves testvérnemzet, hogy én még Lengyelország jövőjét nem látom elveszve. Élénken él szivemben a költőnek ama mondata:

«Csak sast nemzenek a sasok
Nem szül gyáva nyulat Nubia párducza.»

Lengyel ország sasa még felemelkedik egyszer s kiterjeszti hatalmas szárnyait, hogy lecsapjon a törpe zsarnokokra, kik eddig fogva tartani merészelték. Azzal a tudattal teszem le koszorumat te hős emlékedre, hogy ha az ég ura éltet, és nemzeted még egyszer fölkeres, mint szabad hazának szabad polgárai üdvözölhetjük őket. Azzal teszem le, hogy ha a nagy napok nálatok bekövetkeznek, a magyar ifjuság is fogja tudni kötelességét, és a mit Woronieczki megtett, a magyar ifju is meg fogja tenni. Legyen áldott emléked! Éljen soká nemzeted!

E beszéd elmondása után rátették a sirra az egyetemi ifjuság koszoruját, melynek nemzeti szinü szalagján e szavak voltak: «Voronieczki emlékének — az egyetemi ifjuság.» — Mialatt a dalosok a szózatot énekelték, ráakasztották a siremlékre a lengyelek koszoruját is, melynek szalagja e fölirást mutatta: CZESC ZJOMKOWI SKLADAJA POLACY Z KRAJU W BUDAPESZCIE DVIA 8 WRZESNIA 1885. (A szülőföldről jött lengyelek hódolatuk jeléül honfitársuknak. Budapesten, 1885. szeptember 8.)

Walichiewicz Mihály lembergi községtanácsos rövid lengyel beszéddel adózott a hős emlékének. Elmondta, hogy magyar földön járva, bünt követtek volna el, ha meg nem látogatják, annak a nemes honfitársuknak a sirját, a ki a magyar testvérek szabadságáért ontotta vérét. Örömmel látják, hogy a magyarok megbecsülték a fiatal lengyel herczeg sirját, a kinek emléke előttük is szent lesz mindenkor. *Szul* Lajos, a krakói egyetem tanára latin nyelven mondott rövid beszédet, *Bakk* Domokos váczi tanitó pedig magyar beszéddel emlékezett meg Woronieczki herczeg hőstetteiről s a vácziak nevében szentelt dicsőitő szavakat emlékezetének.

S ezzel véget ért a kegyeletnek szép ünnepe. A temetőből kiérve, a lengyel vendégek egy része kocsikra ült s a nép ezreinek szünni nem akaró éljeneitől kisérve hajtatott be a városba. A többiek gyalog követték az egyetemi ifjuságot, mely a hosszu ut s a hőség kellemetlenségeitől nem lankadva, nagy kitartással énekelte hogy:

Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni!
Éljen a lengyel szabadság
Éljen a haza!

Egy óra volt, mikor a lengyelek eljutottak a Petőfi-szoborhoz.

A Petőfi-szobor előtt.

Tizenkét óra körül ujra csoportosulni kezdett a közönség a Petőfi-téren, de ekkor már a rendőrség is megtette a maga kötelességét. Géczy és Gyalokay Lajos rendőrkapitányok vezetése alatt harmincz lovas- és hetven gyalogrendőr buzgólkodott a rend fentartásán, a mi sikerült is. A szobor körül jókora távolságban kordont vontak a gyalogrendőrök. A kordonon belül lévő tisztás térre csak a jelvénynyel ellátott rendezőket, a később érkező lengyeleket és a hirlapirókat bocsátották. A lovas rendőrök a kordonokon kivül rendezkedtek, s a Petőfi-téren elzárták a kocsiközlekedést. Várakozásteljes hangulat uralkodott a roppant tömeg körében, s mikor egy negyeddel egy óra előtt a temetőből visszaérkező lengyelek első kocsija a kötőutczáról behajtott a Petőfi-térre, lelkes éljenzés támadt,

melyet mindig megujult, valahányszor egy kocsi érkezett. Magyar diszruhába öltözött egyetemi hallgatók hozták a lengyelek koszoruját. A szobor előtt, a korláton belül diszruhába öltözött lengyelek vették át a koszorut s azt a szobor talapzatára helyezték. Ujra felzugott az éljenzés és a tömeg élénk várakozással leste, mikor kezdődik az ünnepély. De várni kellett, mert a lengyeleket vezető lembergi és krakói polgármesterek Tisza miniszterelnökhöz mentek 1 fogatóba, s a megérkezésökre várni kellett. Végre egy óra körül a polgármesterek is megérkeztek. A diszruhás lengyelek a szobor talapzatán csoportosultak. A lengyel sasos vörös lobogót kibontották, s oldalt magyar ifjak magyar nemzeti lobogókat tartottak. Megragadó volt az a kép, melyet a szobor talapzatán lévő csoport alkotott, mikor a lengyelek fölemelték a koszorut, s azt a franczia vendégek által föltett, már elszáradt óriási koszoru fölé helyezték. Az egyetemi fiatalság dalárdája énekelni kezdte a magyar hymnuszt s a lágyan zengő akkordokba belevegyült a minden oldalról hangzó lelkes éljenzés.

A pompás koszoru babér- és délövi növénylevelekből készült. Aljáról három (piros, fehér, kék) széles atlasz szalagok hullámzanak alá. A szalagokon a következő aranybetüs feliratok olvashatók:

«Czesc bohaterowi
Skladaja polacy zkraju
Dnia 8' Wrzesnia 1885.»

(Tiszteletéül a hősnek teszik le a hazából jött lengyelek 1885. szept. 8.)

Lisieviez Sándor a lembergi egyetemi olvasókör elnöke lépett ekkor a szobor talapzatának legfelső lépcsőjére, s a tér minden részén jól hallható érczes hangon, lengyel nyelven körülbelül a következőket mondta:

«Bár utolsó vagy, kihez zarándokolunk, első vagy kinek hálával tartozunk. Petőfi lángszelleme átjárta a lengyel ifjuságot is s a szellem az ifjuságban él. Mi is éreztük a «Talpra magyar» tüzét, mi is lelkesedtünk a «Talpra magyarral.» A lengyel ifjuság lelkesedve gyül az emlékoszlop köré, melyen a halhatatlan, a lángszellemü költő érczben áll. Szived melegét most is érezzük, átjárja kebleinket igaz és bensőnkből fakadó érzéssel kiáltom, a lengyel ifjuság nevében, hogy: Éljen a magyar haza! Éljen a magyar ifjuság!»

A beszéd nagy hatást tett, s mikor a szónok bevégezte beszédét, szünni alig akaró éljenzés támadt, mely csak akkor csöndesült le, mikor *Melly* Béla, a budapesti egyetemi olvasókör helyettes elnöke a talapzat lépcsőjére lépett és magyar nyelven többször kitörő éljenzés közt tolmácsolta Lisieviez Sándor beszédét.

Ujra fölzendült a magyar hymnusz, miközben *Párthényi* László joghallgató a szobor rácsozatán kivül rögtönzött emelvényre lépett, s mikor a dalárda elénekelte a hymnusz első versszakát, szép hangon, nagy hatással szavalta el *Völgyi* Gusztáv joghallgatónak ez alkalomra irt költeményét.

Minden versszak után zajos éljenzés támadt, s a lengyel vendégek, bár nem értették a költemény szövegét, gyönyörködve és meghatva hallgatták. Egyik lengyel oda ment az emelvényről lelépett Párthényihez, megölelte és megcsókolta, miközben szemei könytől ragyogtak.

Az éljenzések lecsöndesülése után, a szobor rácsozatán belül álló lengyelek rövid nyilatkozatokban adtak kifejezést a magyar nemzet iránt való barátságuknak és lelkesedésöknek. *Walichiewicz* Mihály lembergi községtanácsos lelkes szavakban utalt arra a kitünő vendégszeretetre, melylyel Budapest főváros közönsége a lengyeleket fogadta. Az a szeretet, a melylyel Budapesten találkoztak, soha el nem muló emléket hagy a lengyelek szivében, s ezentul még jobban fogják szeretni a magyarokat. Honfitársai nevében melegen köszöni meg a magyarok részéről tapasztalt kitüntetéseket, a beszédét Magyarország és a magyar ifjuság éltetésével végezi.

A beszédet zajos éljenzés követte, majd felhangzott egyik oldalon a magyar hymnus, más oldalon meg a lengyel hymnus: a két nemzeti dal egy különös, borongó melódiába olvadt össze, s a nagy tömeg lassankint szétoszlott.

*

A *Petőfi-szobortól* az egyetemi ifjuság az *egyetemhez* vonult, utközben hazafias dalokat énekelve. A Zöldfa-utczában a főpolgármester lakása előtt megállapodott s többször ismételte a Kossuth-nótát. Az egyetem-térre érve, utat nyitottak a dr. *Szádeczky* Lajos vezetése alatt érkező lengyel egyetemi ifjaknak, miközben a «Lengyel hymnuszt» énekelték. Az ének végeztével az olvasókörbe mentek, hol *Melly* Béla joghallgató az ifjuság nevében következő szavakkal üdvözölte a lengyel kollégákat:

«Szeretett lengyel testvérek! Mindenfelé kedves látástok: bármerre menjetek is, dobogó szivünk kisér, de sehol bensőbben nem szorithatunk keblünkre, mint itt, a tudományok e hajlékában, e százados falak között. Legyetek üdvözölve itt a testvér-egyetem ifjuságának nevében! E nap, körünk életének legszebb napja! Legyen ez az örök frigykötésnek napja, a melyen a lengyel és a magyar ifjuság nyujt egymásnak jobb kezet. Legyen ez az elhatározásnak napja, melytől kezdve a két testvér-ifjuság együtt karöltve terjeszti a nemzeti szellemet és tudományt. Az elhatározásnak napja, hogy sohasem szününk meg rajongni a szabadság, a testvériség és az egyenlőség örök eszméiért! Legyetek üdvözölve legdrágább testvéreink! Éljen a lengyel ifjuság!»

Lisiewicz Sándor lengyel joghallgató megköszönte a lelkes fogadtatást s igy folytatta: «Magam és társaim őszinte érzelmeit tolmácsolom akkor, midőn e valóban testvéri fogadtatásért köszönetet mondok. A magyar ifjuság csókjait át fogom adni pályatársaimnak s elviszem nekik üdvözletüket, mely legdrágább emlék lesz e fényes napok emlékeiből. Biztositom önöket, drága testvéreim, hogy ha mi oly szerencsések lehetünk, önöket körünkben üdvözölhetni, ezt viszonozni fogjuk. Köszönöm (s ezt magyarul mondá) testvéreim, e szép fogadtatást. Éljen a magyar ifjuság!» — Azolvasó teremben egybesereglett egyetemi polgárok ujra elzengték a lengyel hymnuszt melynek utolsó sorait térdre borulva s legnagyobb lelkesedéssel énekelték. Miután még *Mészáros* Károly, a rendező bizottság elnöke mondott köszönetet, biztositva a lengyeleket, hogy a lelkesedés nem szalmatüz, mely fellobog, hogy elhamvadjon, az ifjuság vállára emelte a vendégeket s örömriadással vitte körül a folyosókon. A lengyel ifjak beirták neveiket a vendégkönyvbe s aztán eltávoztak, megcsókolva mindenkit, a ki mellett elhaladtak.

*

Slachtowszky és *Mochnacky* lengyel polgármesterek, a Petőfi-szobor megkoszoruzása előtt, a temetőből visszajövet, *Tisza* Kálmán miniszterelnöknél tisztelegtek, ki őket igen szivesen fogadta s örömének adott kifejezést a fölött, hogy a lengyelek Magyarországot meglátogatták. *Mochnacky* lembergi polgármester *Smolkától*, az osztrák birodalomgyülés elnökétől hozott tiszteletet a miniszterelnöknek, ki azt megköszönve, üdvözletét küldte viszont Smolkának. Kérdezősködvén Smolka hogylétéről, áttért a lengyelek fogadtatására s biztositotta őket a magyar lelkesedés őszinteségéről. A két polgármester elbucsuzva a miniszterelnöktől, a Petőfi-szoborhoz hajtatott, hol az ünnepély aztán egy órakor megkezdődött.

A lengyel egylet banketje.

A budapesti lengyel-egylet vendégeinket ma délután egy órakor a Széchenyi-téri vendéglőben rendezett banketre gyüjtötte össze. A helyiség semmikép nem alkalmas arra, hogy ily nagy társaságot fogadjon magába, a szük teremben csak a vendégek egy kis része juthatott helyhez, mig a nagyobb csoport a szabadban felteritett asztaloknál helyezkedett el, ugy a hogy tudott. A rendező bizottság nem nagy tapintatot árult el, midőn e helyiségben rendezte a bankettet. Élvezhetlen eledelek, méregdrága italok, a pinczérek zsarolásai miatt mindenfelé sok panasz volt hallható.

A lengyel vendégek vezetői Mochnacky és Slachtovszky polgármesterek a budapesti fogadó bizottság elnökével együtt az asztalfőn foglaltak helyet, magyar és lengyel egyaránt, szép nők tették érdekesebbé a képet, melyet a diszruhás lengyel vendégek alkottak.

Az első pohárköszöntőt Madurovics, a budapesti fogadó bizottság elnöke mondta, lelkes szavakban fejezve ki az egylet köszönetét a tömeges látogatásért, mely a magyarországi lengyeleket és a lengyel honfiakat bizonyára szorosabban füzi össze a barátság szent kötelékével ezután. Viharos éljenzés tolmácsolta, hogy a lengyel vendégek szivökből egyetértenek szólóval.

A pohárköszöntő végeztével Novák elnök vezetése alatt lépett a terembe a budapesti cseh egylet hat tagu küldöttsége. Szónokuk *Novák* szivből fakadó beszédben adott kifejezést amaz örvendetes érzelmeknek, melyeket bennök a lengyel hazafiak látogatása keltett. Hivatkozik arra, hogy a közös törzsből kifolyó rokonság arra utalja őket, hogy barátsággal viseltessenek egymás irányába. Miután eme ragaszkodásnak kifejezést adna, kéri a lengyeleket, hogy fogadják szivesen üdvözletök kijelentését.

Erre *Mochnacky* krakói polgármester válaszolt. A lengyelek és csehek barátsága — ugymond — mély és igazi alappal bir. Mindketten a nagy szláv népcsaládhoz tartoznak, ketten képezik az osztrák-magyar monarchia szláv népeinek legintelligensebb és legmunkásabb elemeit, közös érdekeik arra utalják őket, hogy szorosan összetartsanak. A beszédet óriási tetszészaj követte. Éljen, nazdar, niech zie-kiáltások vihara zugott fel a terem minden részéből, a lengyelek siettek kezet szoritani a cseh küldöttekkel.

Majd *Roszkovszky* egyetemi tanár kezdett általános figyelem között beszélni. Kirándulásunk — igy szól — végéhez közeledik. Eljöttünk, hogy a rokonszenves magyar nép szellemi és anyagi munkájának bámulatos eredményében gyönyörködjünk. De uraim a magyar földön nem csak magyarokat találtunk, mert e szép és szabad hazában kezet szorithattunk ama testvéreinkkel is, kikhez bennünket a vérség köteléke füz. És örömmel győződtünk meg, hogy ők melegen ápolják a nemzetiségi eszmét, s őket is ama nemzeti öntudat heviti, mely bennünk él. Örömmel látjuk, hogy idegen országban nem feledkeztek meg hazájokról és igy az elő köteléket képezik Magyar- és Lengyelország között. Poharát a fogadó bizottság elnökére üriti, ki a fáradságot nem kimélve előkészitette azt a páratlan szivélyes fogadtatást, melynek osztályosai lettek.

Gasparik egyetemi tanár a hazafias magyar sajtót köszönti fel, mely Lengyelország és a lengyelek iránt mindenha meleg rokonszenvvel viseltetett. *Mészáros* Károly egyetemi hallgató a lengyel nőkre üriti poharát, majd *Rudnyiczki* lembergi orvos a magyar nőket élteti. Olsavszky Lajos a sajtó nevében franczia nyelven a lengyel nőkre mond pohárköszöntőt, *Mielviczki* pedig egy hazafias költeményével idézett elő viharos tapsokat.

A társaság négy óráig mulatott együtt.

Kirándulás a Margitszigetre.

A lengyel egylet lakomájáról a vendégek nagy része a lipótvárosi kikötőhöz ment, hogy innen a Margitszigetre ránduljon ki. A kikötő tájékán nagy tömegben összegyült közönség lelkesen megéljenezte a diszruhás lengyeleket. A hajó egyrészt a budapesti, másrészt a lengyel vendégekkel annyira megtelt, hogy a diszruhás vendégekből még a kapitány és a kormányos helyére is jutott. Az utazás alatt egymást érték a mulatságosnál mulatságosabb jelenetek. A szembe találkozó hajókon utazó közönség kendőlobogtatással üdvözölték a vendégeket.

A szigeten előbb a vizesést, majd a fürdőt tekintette meg a társaság, innen pedig a felső vendéglőbe vonult, hol a czigányzenekar a Rákóczi indulóval fogadta őket, mire viharos taps és éljen volt a lelkesült válasz.

A Rákóczi után a czigányok rázendittették a csárdást. Előbb hallgatták csak a lengyelek zenét, de a lelkes ifjuság gondoskodott arról, hogy vendégeink a nemzeti tánczunkat is meglássák. A budapesti hölgyeknek ezuttal ugyan nem volt valami nagy tánczoló kedvük, mert a tánczolni vágyó fiatal emberek soha annyi kosarat nem dugtak zsebre, mint ma, hanem a lengyel hölgyek annál lelkesebben tánczolták a csárdást, melylyel először Ruttkán ismerkedtek meg. A csárdás után a lengyel urak és hölgyek a nagy mazurt mutatták be a jelenvoltak osztatlan tetszése között, melynek lelkes tapsokban adtak kifejezést.

Hét óráig mulattak a vendégek a szigeten, ekkor pedig a hajóhoz vonultak, hogy a mai operaelőadásban részt vegyenek.

Estély az irói körben.

Este tiz órakor a lengyel vendégekkel érkezett irók és hirlapirók, a lengyel egyetemi tanárok, az irói kör meghivására banketre gyültek össze ennek helyiségeiben. A lakomán, mely igen jól sikerült, jelen voltak a krakói, lembergi hirlapirók, továbbá a magyar iróvilágnak számos kitünő képviselője, Lukács Gyula, Olay Lajos orszgy. képviselő, Bobula János, Kodolányi Antal, a nép-, valamint a nemzeti szinház több tagja. Az első felköszöntőt *Komócsy* József mondotta lengyel nyelven, poharát a magyarok és lengyelek barátságára üritette. Utána dr. *Zoll* Frederik krakói egyetemi prorektor a magyarokat élteti, a kiket régi rokonszenv köt össze. *Székely* József a magyar-lengyel barátságra üriti poharát. *Strasewszky* krakói egy. tanár a szabad magyar nemzetre s annak haladására, Sonnenfeld a lengyel hirlapirókra, lovag *Blazsovszky* a Csas képviselője a két nemzet hirlapiróinak egyetértésére, *Ravakovics* a független magyar sajtót élteti, dr. *Szadeczky* Lajos a lengyel egyetemi tanárokra emelte poharát, *Lukács* Gyula Kossuth Lajost éltette, dr. *Zoll* a magyar nőkért, *Halász* Imre a lengyel nemzet felvirágzásáért. A lakomát később még több sikerült pohárköszöntő fűszerezte.

— **Mezőturiak a kiállitáson.** Mező-Turról holnap délelőtt tizedfél órakor külön vonat érkezik 600 polgárral, kik a kiállitás megtekintésére jönnek. Az impozáns tömeg — a turi egyenruhás czigány bandával — a központi pályaházból a Rottenbiller- és Damjanics-utczán keresztül fog a kiállitás területére vonulni, a hol gróf *Zichy* Jenő gróf fogadja a kiállitási bizottság nevében. Esteli 6 óra után a debreczeni csárdában vagy a zenecsarnokban lesz a turiak társas lakomája.

= **Gróf Choriatinsky és neje**, kik ma *Balogh* kiállitási titkár, Müller főmérnök és Toldy F. jegyző kalauzolása mellett a kiállitást megtekintették — több ezer forintra rugó bevásárlásokat tettek. — *Reusens* E. löweni egyetemi tanár öt nap óta a kiállitás régészeti csoportját tanulmányozza, melyről a «Revue de l'art chretien»-ben szándékozik jelentést tenni.

= **A bécsi vendéglősök** mai kirándulása igen sikerült befejezését képezte a négy napig tartó látogatásnak. Reggel kilencz óra után mintegy kétszázan gyültek össze a bécsi és budapesti vendéglősök közül a budai kioszkban, s onnan a királyi várkertbe mentek, ennek megtekintése után pedig a reájuk várakozó külön hajóra szálltak, mely őket a Margit-szigetre vitte. A nagy társaság itt csoportokra oszolva, gyönyörködött a páratlan szépségü kertben s tizenkét óra után az alsó vendéglőben jött össze ismét, teritett asztaloknál. A jó ételek és kitünő borok víg hangulatba hozták az egész társaságot. Megeredtek a toasztok s javában folytak még, midőn az utolsó csengetés beszállásra kényszerité a mulatozókat. Harmadfél óra volt már, midőn a várakozó külön hajó elindult Promontorra, s három óra, midőn kikötött. A parton nagy közönség üdvözölte éljenekkel s mozsárlövésekkel a kiszálló bécsieket. A kikötő előtti váróteremben a társaság csoportokra oszlott s elindult a nevezetesebb promontori pinczéket megtekinteni. A legnagyobb csoport a Kommer-, Gundel- és Kammer-féle pinczéket nézte meg a tulajdonosok kalauzolása mellett. Általános meglepetést keltett mindhárom pincze berendezése és nagysága. Gundel, a budapesti vendéglősök elnöke ezután ozsonnára hitta meg vendégeit villájába, hol a mintegy 60 főből álló csoport a kitünő borok által felvillanyozva esti hétig mulatott. Ekkor elindult az egész csoport, hogy a Törley-féle pezsgőborgyárat megtekintse, utközben azonban még betért egy negyed órára a szépen földiszitett és kivilágitott Neugebauer-féle pinczébe. Persze, hogy mindenütt kóstolgatták a jobbnál-jobb borokat. Meg is látszott a hatás, mert midőn az egyes csoportok a Törley-féle gyár udvarán összetalálkoztak, a jókedv már kitörőben volt, s a vendégek száma 4—500-ra szaporodott. Törley kedves nejével a gyár kapujában fogadta vendégeit s a fényesen kivilágitott óriási pinczékbe vezette. A bécsi s a budapesti vendéglősöket méltán meglepte az első s még mai napig is egyetlen magyar pezsgő-borgyár nagyszerüsége. A hosszu sorokban felállitott üvegfalak, állványok, hordók, rendkivül érdekes látványt nyujtottak. Általános volt a sajnálkozás, hogy a rövid idő nem engedé bővebben megtekinteni az egyes részleteket, különösen a gépek müködését. A programm betartása kényszerité a vendégeket, hogy a szives házi gazdától bucsut vegyenek. Előbb azonban még megkóstolták a gyár kitünő termékét, s nem győzték azt dicsérni. Nyolcz óra volt már az idő, midőn az egész társaság a gyárból elindult azzal az igérettel, hogy azt alkalmilag ismét fölkeresi s kitünő pezsgőjének állandó fogyasztója s terjesztője lesz. Este kilencz órakor kötött ki a hajó az eskütéren, s innen a vigabb rész még a redoutba tért, hogy tovább folytassa a bucsuzást.

= **Szatmár** város polgármestere Böszörményi Károly kir. tanácsos köriratban hivja fel Szatmár közönségét az országos kiállitás tömeges látogatására.

= **Az iparcsarnokban levő interieurök** ezentul mindennap esti 7 órától kezdve villamos világitás mellett láthatók.

= **A kiállitás látogatói.** A kiállitást tegnap, hétfőn, szeptember 7-én az állandó jegyek tulajdonosain kivül *17,707 személy látogatta* és pedig 50 kros jegygyel 9854, 20 kros esti jegygyel 5166, 20 kros munkás- vagy tanuló-jegygyel 1915, 20 kros katonajegygyel 392, napi szabad jegygyel 380 egyén. — *A kőbányai sertéskiállitást* szeptember 7-én 2417 egyén látogatta, a megnyitás óta összesen 14,628. — Belépti jegyek szeptember 6-ig bezárólag eladattak *összesen*: 5 frtos 215, 2 frtos 50 kros havi jegyek 45, 1 frtos jegyek 8726, 50 kros jegyek 450,114, 30 kros vasár- és ünnepnapi jegyek 103,470, 20 kros esteli jegyek 168,504, 20 kros katonajegyek 35,010, 20 kros mérsékelt jegyek 169,729, 12 frtos bérletjegyek 1076, 8 frtos bérletjegyek 12,111, 5 frtos havi bérletjegyek 253, 20 kros sertéskiállitási jegyek 2967, 10 kros sertéskiállitási jegyek 4355, ezek után belépti jegyekből bevétetett eddig 543,507 frt.

= **Vasuti személyforgalom.** A magyar államvasutak vonatain tegnap 7613 személy érkezett a fővárosba, elutazott 3539, az osztrák-magyar államvaspályán érkezett 2291, elutazott 2457 utas; a déli vaspályán érkeztek 1220-an, elutaztak 888-an. Összesen érkeztek 11124-en, elutaztak 6884-en.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A magyar gyarmatáru-kereskedők** országos szövetkezete ma tartotta közgyülését, mely junius 4-én nem volt határozatképes. A közgyülés napirendjére fontos kérdés volt kitüzve, az, hogy a szövetkezet, tekintve a tagok indolencziáját, feloszlattassék-e, vagy uj alapokra fektetve reorganizáltassék-e. Az elnökség a meghivók mellett körlevélben is tudatta a szövetkezeti tagokkal a fontos kérdést, kérve, hogy a lét és nem lét fölött minél többen jöjjenek el határozni. A körlevélnek azonban vajmi kevés eredménye volt, mert a mai közgyülésre, az elnökkel és titkárral együtt összesen *öten* jelentek meg. Miután a közgyülés már másodszor volt összehiva, az alapszabályok értelmében meg kellett tartani. *Hegedüs* Sándor elnök megnyitván a közgyülést, dr. *Schreier* Jakab szövetkezeti titkár felolvasta az elnökség jelentését, mely szerint a mult évben semmi olyan a kereskedőket érdeklő nagyobb mozzanat nem merült föl, mely a szövetkezet nagyobb tevékenységét vagy erélyesebb fellépését tette volna szükségessé, s igy müködése főkép egyes tagjai érdekeinek megóvására és előmozditására szoritkozott. Az elnöki előterjesztés, végül tekintve azt, hogy azok a mozzanatok, melyek miatt a szövetkezet mostani szervezetében alakult, nagyobbrészt megszüntek s tekintve, hogy a szövetkezet a tagok oly mérvü érdeklődése mellett fenn nem állhat, azt a kérdést veti föl, kivánja-e a közgyülés a szövetkezetet fentartani, vagy annak feloszlását határozza el. *Hegedüs* Sándor elnök hasznosnak és czélszerünek tartaná, ha a szövetkezet egészen uj alapokra fektetve tartatnék föl. *Mauthner* Adolf előadta, hogy a mult gyülés után egy szükebb körü értekezlet tartatván, Landauer Ignácz és ő megbizattak, hogy kereskedő ismerőseik köréből szerezzenek tájékozást az iránt, mily véleménynyel vannak a kereskedők a szövetkezet fentartása vagy feloszlása fölött. E megbizatásuk épen alkalmatlan időre esett, mert igen kevés kereskedővel értekezhettek, de a kikkel ez ügyben tanácskoztak, a szövetkezett fentartása mellett nyilatkoztak, ha azt uj alapokra fektetik. Inditványozza tehát, hogy a mai közgyülés ne határozza még el a feloszlatást, hanem küldjön ki egy nyolcz tagu bizottságot, mely azonkivül, hogy az uj alapokra fektetendő szövetkezet alapszabályait kidolgozná, magát vidéki tagokkal kiegészitve, a további fentartásra vonatkozólag kellő tájékozást szerezzen. Ezt az inditványt az elnök helyeslő megjegyzése után a közgyülés egyhangulag elfogadta s a bizottságba Landauer Ede, Kerstinger István, Tschöbel Henrik, Schmidl Sándor, Kreische Antal, Brázay Kálmán, Szenes Ede, Messig Gyula, Steden Gusztáv, Mauthner Adolf és Szakál László szövetkezeti tagokat választotta meg. — A mult évi zárszámadásokat megvizsgálás és jelentéstétel végett Mauthner, Landauer és Messig szövetkezeti tagokból álló bizottságnak adta ki a közgyülés. Miután az elnöknek és a titkárnak 3 évi megbizása lejárt, Hegedüs Sándor a saját és dr. Schreier titkár nevében megköszönte a beléjük helyezett bizalmat; a közgyülés Mauthner Ödön inditványára köszönetet szavazott ugy az elnöknek, mint a titkárnak eddig kifejtett buzgó müködésükért, kérve őket, hogy a szövetkezet ügyeit addig, a mig a reorganizálás vagy feloszlatás végleg el nem határoztatik, vezetni sziveskedjenek, mely kérés teljesitésére ugy az elnök, mint a titkár késznek nyilatkozott, utóbbi azzal a megjegyzéssel, hogy nem mint hivatalos személy, hanem mint magán ember szolgálatait szivesen felajánlja. Az elnök megköszönve a tagoknak, hogy megjelentek, a közgyülést befejezettnek nyilvánitotta.

BUDAPESTI ARU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 8. —

Gabonatőzsde.

— Ünnepi forgalom. —

A *buza*-üzlet ma kedvező irányt követett. A kinálat gyenge, a kereslet meglehetősen élénk volt ugy, hogy összesen mintegy 16,000 mm. kelt el tegnapi árakon. — A többi gabonanemekben gyenge forgalom volt s ugy az irány, mint az árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 300 mm. 80.5 k. 7.75 frt, 200 mm. 80.5 k. 7.70 frt, 200 mm. 80.5 k. 7.80 frt, 200 mm. 80.5 k. 7.80 frt, 100 mm. 80.5 k. 7.80 forint, 200 mm. 80 k. 7.60 frt, 300 mm. 79.6 k. 7.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.60 frt, 1000 mm. 79 k. 7.70 frt, 100 mm. 79 k. 7.30 frt, 100 mm. 7.55 frt, 100 mm. 79 k. és 100 mm. 78.3 k. 7.60 frt, 100 mm. 78.5 k. 7.55 frt, 100 mm. 78.5 k. 7.45 frt, 100 mm. 78 k. 7.55 frt, 100 mm. 78 k. 7.50 frt, 100 mm. 80 k. 7.45 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 100 mm. 80 k. 7.55 frt, 100 mm. 80 k. és 100 mm. 79.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 80 k. és 100 mm. 78.7 k. 7.35 frt, 300 mm. 79 k. 7.60 frt, 100 mm. 79 k. 7.43 frt, 300 mm. 79.5 k., 100 mm. 79 k. és 100 mm. 77.5 k. 7.45 frt, 400 mm. 78.5 k. 7.50 frt, 100 mm. 78.3 k. 7.40 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.40 frt, 400 mm. 77.8 k. 7.30 frt, 100 mm. 77.5 k. és 100 mm. 78.3 k. 7.40 frt, mind három hóra.

Fejérmegyei 300 mm. 77.8 k. 7.50 frt, 400 mm. 77.5 k. 7.50 frt, 400 mm. 77.3 k. 7.45 frt, 500 mm. 77 k. 7.45 frt, mind három hóra.

Felső-tiszavidéki 100 mm. 79.2 k. 100 mm. 78.5 k. 100 mm. 78.5 k. és 100 mm. 76 k. 7.35 frt, mind három hóra.

Szanádi 3300 mm. 78.5 k. 7.50 frt, három hóra.

Bácskai 100 mm. 79 k. 7.70 frt, 300 mm. 78.5 k. 7.50 frt, 100 mm. 78.5 k. 7.55 frt, 1150 mm. 77 k. 7.50 forint, 680 mm. 76.8 k. 7.80 forint, mind három hóra.

Bánsági 400 mm. 77.5 k. 7.50 frt, három hóra.

Dunavidéki 200 mm. 78 k. és 100 mm. 75.6 k. 7.25 frt, mindkettő három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 80.5 k. 7.50 frt, 100 mm. 79 k. 7.30 frt, 100 mm. 78.7 k. 7.30 frt, mind három hóra.

Zab 200 mm. 6.25 frt, 100 mm. 6 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Tengeri 600 mm. 5.80 frt, 100 mm. 5.70 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Határidőüzlet magasabb newyorki gabonaárak miatt valamivel szilárdabb irányt követett. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5,000 7.16, 7.17 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 25,000 mm. 5.45, 5.46 forinton.

Tengeri 1886. május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.45, 5.46 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.16, 6.17 forinton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 6.62, 6.63, 6.64 forinton.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	7.16—7.18
Szokványbuza tavaszra	7.85—7.87
Tengeri május—juniusra	5.45—5.47
Szokványzab őszre	6.16—6.18
Szokványzab tavaszra	6.63—6.65
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	10.¾—10.⅞

Értéktőzsde.

(Ünnepi magánforgalom.)

A mai értéktőzsdei magánforgalom iránya meglehetősen szilárd volt. Osztrák hitelrészvény 286.80 és 287 közt ingadozván, maradt 286.90, magyar aranyjáradék 99-től 99.92½-ig, magyar papirjáradék 92.20-on köttetett.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 286.90—287, magyar aranyjáradék 99.02½—99.05.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 15 kr, 100 frk vista = 49 frt 45 kr.

Szeptember hó 8.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		81.45	—.—	—.—
« 4½%-os «		109.37	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	595.—	292.12	+ 1.97
Osztrák déli vasut	M	277.—	133.23	+ 2.46
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		83.05	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.—	99.13	+ 0.44
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4,2%-os papirjáradék	K	67.40	82.54	— 0.36
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4,2%-os ezüstjáradék	K	68.—	83.32	— 0.12
« 4%-os aranyjáradék	K	89.20	109.46	+ 0.24
Magyar aranyjáradék	U	80.90	99.17	+ 0.36
« 5%-os papirjáradék	U	75.60	92.84	+ 0.12
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	101.60	124.46	— 0.36
Osztrák hitelrészvény	U	479.—	287.22	+ 1.20
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	476.—	290.96	+ 0.60
Osztrák déli vasut	U	220.—	134.40	+ 1.80
Károly-Lajos vasut	U	98.60	240.98	+ 0.84
Kassa oderbergi vasut	K	60.50	148.28	—.—
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		202.70	123.95	— 0.06
Váltó bécsi piaczra		163.25	61.18	— 0.07
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		60.70	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
« országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4,2%-os papirjáradék	K	67.56	82.73	+ 0.37
« 5%-os «	K	81.50	93.69	—.—
« 4,2%-os ezüstjáradék	K	67.93	83.24	—.—
« 4%-os aranyjáradék	K	89.18	109.43	+ 0.14
Magyar aranyjáradék	U	80.81	99.06	+ 0.37
« 5%-os papirjáradék	U	75.43	92.63	+ 0.03
Osztrák hitelrészvény	U	233.75	287.21	+ 1.29
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	237.50	291.02	+ 0.60
Károly-Lajos vasut	U	196.62	240.88	+ 0.14
Osztrák déli vasut	U	108.87	133.95	+ 0.77
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut	K	142.87	170.66	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		163.20	61.20	+ 0.04
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KULFÖLDI ARUTOZSDEK.

Berlin, szept. 8. *Buza* és *rozs* javult, *zab* bágyadt, *olaj* szilárd.

Páris, szept. 8. *Buza* és *liszt* szilárd, *olaj* és *szesz* csendes.

New-York, szept. 7. (Kabelsürgöny.) Petroleum finomitott 70° Abel Test New-Yorkban szeptemberre 8⅜. Philadelphiában szeptemberre 8¼. Liszt 3.60. — Piros őszi buza helyben 90.— (= 8.52 frt), októberre 89⅞ (= 8.47 frt, novemberre 90⅞ (= 8.61 forint), deczemberre 92¾ (= 8.77 frt), 100 kilókint. — Tengeri 50.— Czukor (Fair refining Muscovados) —.— Riókávé —.— Zsir (Wilcox-jegyü) —.— Fairbank-jegyü —.— Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3 (= 0.83 frt 100 kilókint).

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként értendő. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.15 frt 100 frk 49.45 frt

Szeptember hó 8.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	21.30	10.53	+ 0.27
— októberre	21.40	10.58	+ 0.07
— novembertől 4 hóra	22.60	11.18	— —.—
— első 4 hóra	23.60	11.67	+ 0.18
Liszt 12 márkás folyó hóra	47.75	14.82	— 0.08
— októberre	48.—	14.92	— 0.15
— novembertől 4 hóra	49.75	15.37	— 0.08
— első 4 hóra	49.50	15.37	—.—
Olaj folyó hóra	60.75	30.04	—.—
— októberre	61.25	30.29	— 0.12
— nov.—deczemberre	62.50	30.91	— 0.12
— első 4 hóra	63.50	31.41	— 0.24
Szesz folyó hóra	49.75	26.80	— 0.13
— októberre	50.50	27.19	+ 0.26
— nov.—deczemberre	50.75	27.33	— 0.13
— első 4 hóra	50.50	27.72	— 0.13
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.14	
— « Bécsből	7.87	3.94	
BERLIN.			
Buza szept.-októberre	153.50	9.39	+ 0.11
— április-májusra	166.—	10.15	+ 0.08
Rozs szept.-októberre	136.75	8.36	+ 0.07
— április-májusra	146.50	8.96	+ 0.10
Zab szept.-októberre	124.—	7.58	— 0.02
— április-májusra	13 .75	8.06	— 0.01
Olaj szeptember-októberre	45.—	27.52	+ 0.25
— április-májusra	47.60	29.10	— 0.13
Szesz szeptember-októberre	40.90	25.01	— 0.12
— április-májusra	42.30	25.87	— 0.06
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.42	
— « Bécsből	3.24	1.91	
STETTIN.			
Buza szeptember-októberre	155.—	9.42	+ 0.06
— április-májusra	167.—	10.21	+ 0.13
Rozs szeptember-októberre	133.50	8.16	—.—
— április-májusra	143.—	8.74	+ 0.03
Olaj augusztusra	45.50	27.82	—.—
— szeptember-októberre	47.50	29.04	— 0.13
Szesz kész szállitásra	41.—	25.07	— 0.12
— augusztus-szeptemberre	40.50	24.76	+ 0.06
— szeptember-októberre	40.30	24.64	— 0.06
— novemer-deczemberre	41.80	25.56	—.—
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.95	
— « Bécsből	3.62	1.81	
KÖLN.			
Buza novemberre	16.50	10.09	—.—
— márcziusra	17.10	10.45	— 0.12
Rozs novemberre	14.—	8.56	+ 0.06
— márczissra	14.70	8.99	+ 0.12
Olaj kész szállitásra	24.80	30.33	+ 0.02
— októberre	24.50	29.94	—.—
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.65	
BOROSZLO.			
Buza	15.40	9.42	—.—
Zab	20.40	12.47	+ 0.12
Szesz	41.90	24.62	+ 0.04
Rozs	13.60	8.32	+ —.—
Repcze	—.—	—.—	—.—
Tengeri	14.—	8.56	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.81	

NAPIREND: Szeptember 9-én.

Naptár: Szerda, szept. 9. Róm. kath: Gorgon vértanu. — Protest.: Gorgon. — Görög-orosz: (aug. 28.) Mózes remete. — Zsidó: (elul 29.) Böjt az év végén. — Nap kél 5 ó. 32 p., nyug. 6 ó. 22 p. — Hold kél 6 ó. regg., nyugszik 6 ó. 41 p. este.
Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u. 5—6.
Honvédelmi minisster fogad d. u. 3—4.
Közmunka- és közlekedésügyi minisster fogad d. u. 5—6.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
Az igazságügyi államtitkár fogad naponkint, ünnep- és vasárnapokat kivéve d. u. 1—2-ig.
Országos kiállitás a városligetben reggel 8-tól este 6 óráig. Belépti dij 50 kr. 6 óra után 20 kr.
Nemzetközi tenyész- és hizott sertés kiállitás Kőbányán. Belépti dij 10 kr.
Nemzetközi tenyész szarvasmarha kiállitás az állatkiállitás területén.
Tejgazdasági termenyek kiállitása az időleges kiállitások csarnokában.
Nemzetközi képkiállitás a müesarnokban (Andrássy-ut 69. sz.) d. e. 9-től d. u. 6 óráig. Belépti dij 50 kr.
Indiai kiállitás az iparmüvészeti muzeumban d. e. 9 d. u. 4. Belépti dij 20 kr.
Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.
Országos képtár az Akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9-től d. u. 1.
Orsz. m. iparmüvészeti muzeum az Andrássy-uton látható naponként d. e. 9-től d. u. 4 óráig.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig és d. u. 3—5-ig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.
Állatkert nyitva egész nap. Belépti-dij 30 kr.
Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten mindennap népzene, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnapokon katona-zene.
Svábhegy. Lóvonatu és fogaskerekü vasuti összeköttetés. Indul a Károly-kaszárnyától negyedóránkint, a városmajortól reggel 6-tól 10-ig félóránkint, d. u. 3-ig óránként, azután ismét félóránként esti 10 óráig.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

SZINHAZAK ES MULATSAGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Évi b. 126. Havi b. 6.
Budapest, szept. 9-én.

H A M L E T,
dán királyfi.
Tragédia 5 felv. Irta Shakspere. Forditotta Arany J.
Személyek:
Claudius Szacsvay
Hamlet Nagy I.
Horatio Mihályfi
Polonius Szigeti J.
Laertes Horváth
Voltimand Károlyi Á.
Cornélius Szalóki
Rosenkranz Kőrösmezei
Guildenstern Benedek
Osrik Gabányi
Pap Tóth
Marcellus Mészáros
Bernardo Faludi
Francisko Bérczi
Hamlst Pintér
1-ső sirásó Vizvári
2-ik » Sántha
Gertrud Felekiné
Ophélia P. Márkus E.
1-ső szinész Gyenes
2-ik » J. Gaál I.
3-ik » Halasi
Holnap, szept. 10-én.
Bérletfolyamban:
A szigetvári vértanuk.

M. KIR. OPERAHÁZ.
XXI. bérletszünet.
Budapest, szept. 9-én.
Bűvös vadász.
Regényes opera 4 felv. Irta Kind F. Forditotta Ormay F. Zenéjét szerzette Weber K. M.
Személyek:
Ottokár Láng
Kuno Szendrői
Agata Rotter G.
Anna Komáromi M.
Gáspár Ney
Max Gassi
Remete Kőszeghi
Kilián Dalnoki
Számiel Szekeres
1-ső nyoszolyól. Nagy I.
2-ik » Huszárek P.
3-ik » Doppler I.
Kezdete 7 órakor.

Holnap, szept. 10-én.
Bérletfolyamban:
Hunyadi László.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, szept. 9-én.
Az ördög pirulái.
Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felv. és 15 képben.
Személyek:
Albert Rákosi Szidi
Magloire Kassai
Sottines Szabó
Seringunos Komáromi
Babylas Szilágyi
Rodriguez Tóth
Bernadillo V. Kovács
Izabella Ligeti Irma
Boh. istennője Szelényi A.
Sára Klárné
Bigaro Eőry
Marceline Ágostoni B.
1-ső pinczér Kósa
2-ik « Kopácsi
1-ső hordár Hortobágyi
2-ik « Fogarasi
1-ső alguazil Narczisz
2-ik « Marton
3-ik « Pintér
4-ik « Nemecskei
Korcsmné Szombathelyiné
Kis korcsmné Szeleczki E.
1-ső gnom * * *
2-ik » * * *
Orvos Varga
Korcsmáros Enyvári
1-ső diák Béni I.
2-ik « Gyöngyösi I.
3-ik « Vasváriné
Boszorkány Aranyossiné
Bachansok k.-néja Viola I.
Kezdete ½8 órakor.
Holnap, szept. 10-én.
UGYANEZ.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.
Budapest, szept. 9-én.
Stern Izsák a házaló zsidó, vagy: **Egy a mi népünkből.**
Énekes életkép 3 felv.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, szept. 10-én.
A tót leány.

Lakások kiadandók!

Az Eötvös- és aradi-utcza sarkán ujonnan épült 2 emeletes házban több csinos lakás jutányos áron november 1-re kiadandó. Tudakozódhatni a pallérnál. 2302

VILLA BELLEVUE.
Ma szerda szeptember 9-én
nagy katonai hangverseny
Flossmann karmester vezetése alatt.
Szabad bemenettel. 1695

Orpheum.
Nagymező-utcza, 17. szám.
Ujonnan szerződtetett müvészeknek fellépte: **Mr. Lauck** és **Livingstone**, háromszoros Barr-fixe. Az 5 személyt képező miniature veloeiped müvészek, **French** testvérek, némajáték s kerék czipő müvészek társasága **Morlay**, képezi 2 hölgy és 3 ur, **Mlle Ugaldini**, gyorsfestőnő, az angol tánczoló s duettista pár **Miss Burand** és **Mr. Keudal, Sarkadi** kisasszony magyar énekesnő és **Schenk Márton** ur bécsi dalkomikus. Fellépte az átváltozó sodronykötelmüvésznek **Mr. Kremo** és a német soubrette **Clara de la Torre** kisasszonynak. — Előleges jelentés: Csütörtök, augusztus 27-én. Első fellépte **Mlle Grey** nemzetközi énekesnőnek. Szombat aug. 29-én. Első fellépte **Alfréd**-nak tulzó zene társaságnak, 2 hölgy és 3 ur. Kedd, szeptember 1-én, első fellépte **Monti** testvéreknek, német kettős énekeseknek. 238

Tisza sosjegy igérvények **főnyeremény 100,000 frt,** ára 2 frt és bélyeg.
Vidéki megrendelések utánvéttel. 1327
Előleg igen jutányos kamat mellett az egész értékig mindennemü sorsjegyekre és állampapirokra. A kölcsön részletben is visszafizetheti
Bank- és váltóház ERNYEI A. H. Budapest, V. Dorottya-utcza 5.

IDŐJÁRAS szept. 8. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	63.3	DNY 2	+ 16.8	—	—
Beszterce	—	⊕	+ 12.0	—	—
Besztercebánya	60.9	⊕	+ 14.0	—	—
Budapest	60.7	⊕	+ 16.4	—	—
Csáktornya	58.4	K 1	+ 16.6	—	—
Debreczen	61.6	DNY 1	+ 13.6	—	—
Eger	—	NY 2	+ 12.6	—	—
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	59.0	E 2	+ 18.5	—	—
Késmárk	—	DK 4	+ 14.4	—	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	64.5	E 1	+ 7.9	—	—
Magyar-Óvár	57.0	K 1	+ 17.6	—	—
Mármaros-Sziget	64.4	K 1	+ 11.6	—	—
Nagy-Enyed	62.3	K 1	+ 15.0	—	—
Nagy-Szeben	63.9	DK 1	+ 10.2	—	—
Nagyvárad	63.2	K 2	+ 14.4	—	—
Orsova	64.4	DNY 2	+ 13.2	—	—
Pancsova	61.4	DK 4	+ 15.6	—	—
Selmeczbánya	—	DNY 4	+ 13.8	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	61.2	DK 2	+ 15.1	—	—
Szeged	60.5	K 2	+ 13.6	—	—
Szepsi-Szt-György	64.5	⊕	+ 16.2	—	—
Szolnok	61.5	D 2	+ 14.8	—	—
Temesvár	63.5	E 2	+ 16.6	—	—
Trencsén	57.3	DK 3	+ 19.2	—	—
Ungvár	61.7	EK 2	+ 14.1	—	—
Zágráb	59.5	EK 1	+ 15.6	—	—
Bécs	58.5	⊕	+ 14.5	—	—
Bregenz	60.6	D 1	+ 13.1	7	—
Lesina	60.4	K 2	+ 21.0	—	—
Pola	58.9	DK 2	+ 21.1	—	—
Prága	59.0	NY 3	+ 15.6	7	—

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (764—765) a kontinens délkeleti, a depresszió (755—756) annak északi részében van. Az idő északnyugoton változó, helyi esőkkel, délkeleten derült, hőváltozás csekély.

Hazánkban: Többnyire délkeleties mérsékelt szelek mellett, a hőmérséklet nagyobb, a légnyomás inkább nyugoton kisebbedett. Az idő délkeleten derült, északnyugoton változó felhőzetü, közben napos, itt-ott kevés esővel.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Északnyugoton változó, délkeleten többnyire még derüs időt várhatni, ott több, itt kevés helyi esővel.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés augusztus 18-iki számában.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Les écrivains et artistes étrangers sont invités de faire usage de hospitalité cordialement offerte de la société des écrivains et artistes hongrois.

Eladás.

Szilágy megyében 1400 k. h. föld szabad kézből eladó, mely áll 600 k. hold erdő, a többi szántóföld és kaszáló, a birtokon van szép urilak, gyümölcsös, továbbá a birtokkal együtt eladó 6—700 mázsa buza, bor, egy szóval élő és minden más gazdasági felszerelés. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1926

Üzlet eladás. Elénk vidéki városban jól berendezett füszer-, liszt-, üveg- és porczellánkereskedés trafikkal és szódavizgyárral rögtön jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2161

Eladó a zugligetben egy gyönyörü fekvésü villa, két fertály szöllő hozzá az idei terméssel együtt igen jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2156

Valódi villányi vörös csemege borok, literje 25, 30, 35, 40, 50 kr. Minta rendelvény 10 literes hordókban megrendelhető pósta vagy vaspálya utánvét mellett. Hordók gyári árakban számittatnak. Schönfeld József, Villány. 1719

Figyelemreméltó. Több mint **100** egészen uj kocsik állnak eladásra, még pedig bámulatos olcsó, majdnem féláron ruganyos kocsik ára **150 azaz Egyszázötven forinttól feljebb,** kocsijaimat azért vagyok kénytelen ily olcsón elárusitani, mert épitkezek és azokat hova elhelyezni nem tudom. Hogy kocsiaim szilárdan vannak kiállitva, azokért 2 évi jótállást vállalok. Képes árjegyzék kivánatra bérmentve azonnal szolgáltatik. **Gyár és lakás páva-utcza 10. sz. saját házában. Raktár, muzeum-körut 19. szám.** Leveleket lakásomra kérek. Bogdán József kocsigyáros Budapesten. 2404

Fenyőfácskák igen szép erőteljes példányok kétszer átiskolázva olcsón eladók. Pinus picea 50—70 cm. magasak darabonként 18 krjával. 80—90 cm. magasak 30 krjával, egy méterig s feljebb válogatott példányok 40 krjával — Pinus nigricans 80—90 cm. magasak 30 kr, 90—1 méterig 40 kr, magasabbak 50 kr. — Pinus larix vörös fenyő 20—40 cm. magasságban darabonként 10 kr. — Pinus abies nemes fenyő 30—40 czm. magasak, terebélyes szép példányok 50 krjával. 50 darabnál kevesebb nem szállittatik. Csomagolás vasuton szállitás ingyen. Mielőbbi megrendeléseket kér Frena Gyula urad. kertész Nagy-Szöllősön, Ugocsamegyében. 1934

Szeszgyár. Egy a mezőgazdasághoz alkalmas, jó karban levő teljesen berendezett szeszgyári felszerelvény, valamint fürdőberendezés családi viszonyok miatt azonnal eladók. Felvilágositást ad a tulajdonos Steiner Jónás Veszprémben. 1935

Alkalmazást keres

Házmester, ki ilyen és irodaszolgai minőségben számos év óta van szolgálatban a főváros egyik nagy épületében, épitkezés következtében helyét megváltoztatni óhajtaná. Bővebbet a kiadóhival. 2164

Hadmentes, nőtlen gazdatiszt, kitünő bizonyitványokkal 8 év óta egy uraságnál alkalmazva — állomást keres. Bővebb tudósitást a kiadóhivatal. 2311

Urasági szakács a szakácsművészet minden ágában és czukrászdában teljesen kiképezve a legelső ajánlatokkal ellátva, szolid feltételek mellett állást keres. Czime J. K. VI. ker. bárány-utcza 8. ajtó 1. 1929

Alkalmazást nyer

Kocsis kerestetik egy városi uri fogat részére, ki a hajtásban ügyes, a városban kiismeri magát és kevés de jó bizonyitványokkal a multját kimutathatja. Figyelmeztetés, hogy csakis elsőrendü kocsis kivántatik! Tudakozódás e hirlap kiadóhivatalában. 1936

Lakás és bérlet.

Kiadandó borpinczék, 36—150 frt évi bérben, a Kauser-féle Kőbányában, X. ker. külső-jászberényi-ut 8399 sz. a. Ugyanott körülbelül 100 hektoliter jó karban fentartott boroshordók, 3—5 hektoliteres nagyságban, jutányos áron eladatnak. Értesités a tulajdonosnál fent jelzett helyen vagy VIII. ker. gyöngytyuk-utcza 5. sz. a. 2310

Oktatás.

Vidékre kerestetik egy nevelő, egy első és egy másod gimnáziumi osztályt tanuló fiuhoz. Feltételek Kleeberg Oswald Tisza-Roff, Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye küldendők. 1933

Müvelt nő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen birja, kitünően zongoraórák, ugy az elemi mint felsőbb tantárgyakban rendkivüli gyakorlottsággal oktat, ily minőségben előkelő család gyermekei mellett óhajt lakás és teljes ellátásért alkalmazást nyerni. Szives ajánlatok «Lakás és ellátás» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2172

Egy általános müveltséggel biró hölgy, ki az iskolai- nyelv- valamint a zenetanitást magas fokig adni birja megfelelő tanitásért, előkelő családban óhajt teljes ellátást nyerni. Bővebb tudositást e lap kiadóhivatalában. 2174

Különféle.

Jó házból való leánykák teljes ellátásra és gondos ápolásra jutányos áron egy jó családhoz felvétetnek.

Két vagy három tanuló egy igen szolid jó házhoz kosztra és teljes ellátásra kedvező feltételek mellett felfogadtatnak. 2169

Mely gimnáziumot végzett tanuló ifju volna oly nemesszivü egy érettségire készülő szegény tanulótársát VIII-ad osztálybeli könyvekkel kiválóan jó fizikai s math. jegyzetekkel kisegiteni. Ha kérése szivre talál ugy kérné a jóindulatu ifjut, czimét a kiadóhivatalba beküldeni, hogy ez ügyben őt személyesen vagy levélben megkereshetném. 2170

2162 **Egész ellátás.** Szolid családnál, a király-utcza elején egy két ablakos, szépen bebutorozott s egészséges szoba két tanuló számára egész ellátás mellett olcsón kiadandó Bővebbet a kiadóhivatalban.

BUDAPESTI KALAUZ.

Szállodák:
Pannonia szálloda.
London szálloda, az osztr. magy. vasuti indóházzal szemben.
István főherczeg szálloda.
Fehér ló szálloda, Kerepesi-ut 15-ik szám.
Schmidt Orient szálloda
Kronawetter szálloda Csömöri-ut 19. Olcsó szobák.
1356—68

Kávéházak:
Szidon kávéház, Ferencz-József rakpart Thonet-udvar
Union-kávéház, váczi-körut 16. Naponk. zeneestély. Saját zenekar.
Imperial-kávéház, váczi-körut 48. Grand Café Chantant.
Árvai Kecskeméti kávéház, a borz-utcza sarkán. Naponkint zene.

Sörházak:
Nemzeti szálloda, (Kukovetz M.) kitünő magyar konyha, olcsó árak, nap. zene.
Mikle Nándor, a polg. lövöldével szemben. Naponkint zene.

Mulatságok:
Orpheum Prugmayer József, hajós-utcza 27. sz. legszebb és legolcsóbb mulató hely. Naponk. nemzetközi előadás. Páholy 4 frt. Páholyszék 1 frt 1. hely 80 kr. Bemenet 50 kr. Karzat 30 kr.
Herculanum, (Freund, apród-utcza 1.) Naponk előadás. Énekesnők: Freundné, Königswarth, Werner, Nagy Mariska, Baumgartner. Énekesek: Grüne, Prokesch, Tauer, Zimmermann.
Fényképész Békei H. király-utcza 25. Kifogástalan munka. Olcsó árak.

Hirdetmény.

326.

A h.-böszörményi részvény-társulati takarékpénztár 233, 326, 327, 328, 329, 350, 372, 373, 404, 405, 519, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 576, 577, 594, 595, 596, 597, 598, 605, 606, 611, 612, 667, 668, 669, 670, 671, 685, 709, 710, 712, 715, 717, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 761, 767, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 898, 899, 921, 922, 923, 988, 990, 991, 992, 993, 994. számu részvényeinek tulajdonosai ezennel felhivatnak, miszerint az ezen részvényekre még be nem fizetett részleteket e hirdetmény közzétételétől számit 30 nap alatt annál inkább befizetni sziveskedjenek, mivel nemfizetés esetében az alapszabályok 13. §-a értelmében mindazon részvény, melyre befizetés nem történik, érvénytelennek fog nyilváníttatni.

H.-Böszörmény, 1885. évi szeptember 7-én.

2511 *Az igazgatóság.*

100.000 forint

FŐNYEREMÉNYE

a budapesti kiállitási sorsjegyeknek

Egy eredeti sorsjegy csak 1 frt, 11 darab csak 10 frt.

Kapható

LŐRY J. bankházában Budapest, hatvani-utcza 17. sz. a.

Ismételadók felfogadtatnak.

A fenti bankház eszközli egyszersmind mindennemü állampapirok, részvények és sorsjegyek vételét és eladását napi árfolyam szerint. Előleget nyujt értékpapirokra igen mérsékelt kamat mellett 2402

SZABÓ JÓZSEF és TÁRSAI.

BUDAPESTI ASZTALOS-TÁRSASÁG

Fürdő-utcza 5. és Józsefter sarkán 1-ső szám.

Hazai készitmények.

A hazai asztalos-társaság mesterei ajánlják nagy raktárukat kész **asztalos- és kárpitos-butorokkal, a legegyszerübbektől a legfinomabbakig,** igen olcsó árakon, jótállással a minőség szilárdságáért. Képes árjegyzéket ingyen s bérmentesen küldünk. Vidéki megrendelések 10% fellfizetés ellenében teljesittetnek. Nagyobbszerü berendezések kiválasztása czéljából 1 frt 50 kr. betét mellett szivesen szolgálunk diszes butor-albummal. 2410

Ezennel van szerencsém a magas nemességnek valamint a n. é. közönségnek azon bizalomért, melyben eddig az **Emmerling és Rabsch** czégnél részesiteni kegyesek voltak őszinte köszönetet mondani és egyszersmind értesiteni, miszerint **Budapesten, váczi-utcza 22. sz. alatt** (Nemzeti szálloda)

füszer-, csemege-, déli-gyümölcs- és borkereskedést

nyitottam s bátorkodom dusan felszerelt raktáramat legmelegebben ajánlani és egyszersmind kérni, jelen vállalatomat b. pártfogásában részesiteni sziveskedjék. Teljes tisztelettel

2428 **Rabsch Sándor.**

Már szeptember 15-én!

huzása a 2507

TISZA SORSJEGYEKNEK

Főnyeremény 100,000 forint.

Egy igérvény csak 2 frt 50 kr.

Váltóház LŐRY J. Budapest, hatvani-utcza 17. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Minden a zálogkölcsön intézetemben lejárt tárgyak 1885. évi szeptember 10. délután 2 órakor egy kir. közjegyző jelenlétében árverés utján eladatnak.

Jogukban áll ennélfogva a t. cz. feleknek, lejárt tárgyaikat legkésőbb 1885. szeptember 9-ig meghosszabbitani.

Legolcsóbb pénzelőlegek

kaphatók, a legnagyobb titoktartás mellett, mindennemü bel- és külföldi sorsjegyekre, értékpapirok, részvények, az összes bankok és takarékpénztárak letéti és zálogjegyeire, arany, ezüst és ékszerekre, ruhák és fehérneműekre, valamint mindennemü árukra (gyarmatárukra is) az uj zálogkölcsön-törvény XIV. t.-cz. szerint 1881. évi junius 1-én életbeléptetett, leszállitott kamatláb mellett

KOHN Ede 2433

engedélyezett zálogkölcsön-intézete a vármegye-ház átellenében.

Budapest, gránátos-utcza 6-ik szám alatt.

(Bemenet a kapu alatt a külön beszélő szobába.)

Dr. Huttetz-féle

Anti-Syphilis.

A dr. **Huttetz**-től felfedezett **antisyphilitikus növényekből** előállitott 2110

Anti-Syphilis-szappan

az egyedüli több év alatt jónak bizonyult biztosan ható óvszer, syphilistikus ragadósság ellen, de elgyengült férfierő ellen alkalmazva is a legfényesebb sikereket érte el, miután a tehetetlenségtt idővel eltávolitja. Nem káros hatása biztosittatik. Ár, százszori használatra számitva 1 frt, postán küldve 1 frt 20. Valódi minőségben kapható Török József gyógyszertárában Budapesten, királyutcza 12. sz.

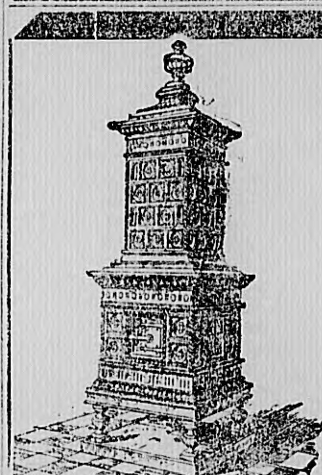

HARDTMUTH L. és C.

kályhagyári főraktára

Budapest, Andrássy-ut 6.

Legujabb készitményeivel felszerelt mintaraktár megtekintése végett, tisztelettel meghivja és ajánlanak **cserép-fehér porczellán, ó-német** és **majolika kályhák, kandallók, fürdőkádak, takaréktüzhely, faldiszletek fürdőszobákban, konyha- és istállói berendezések** dús választékát szabott árakon.

Mintakönyvek és árjegyzékek kivánatra bérmentve. 2274

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Bpest kecskeméti-utcza 6.) megjelent:

NÉPSZERÜ CSILLAGÁSZATTAN.

Az égboltozat egyetemes leirása.

Irta **FLAMMARION CAMILLE.**

Forditotta **HOITSY PÁL.**

360 ábrával, szines könyomatok és csillagászati térképekkel. 2 kötet. — **Füzve 9 frt. Diszkötésben 12 frt.**

Gyakorlati kézikönyv

Fröbel Frigyes foglalkoztató eszközeihez.

Irta **Kobány Mihály.**

96 táblával. **3 frt helyett 1 frt 50 kr**

FOLYÉKONY GLYCERIN-CRÊME.

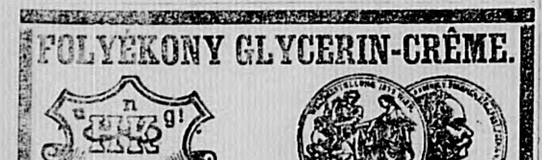

2026

Szeplő, napsütés, májfoltok, pörsenések **ellen**

Szeplő, napsütés, májfoltok, pörsenések **ellen**

A folyékony glycerin-creme sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek, melyek a bőrt nem csak simábbá és finomabbá teszik, hanem annak fiatalos frisseségét föntartják. Ez eltér az eddigi közönségesen használt glycerin-illatszerektől, melyek a glycerinen kivül semmi nemü hatályos részeket nem tartalmaznak. Ára frt 1.20.

Legfinomabb glycerin-szappan glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztiti és élénkiti a bőrt, és a finom pipereszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja 35kr.

Párisi hölgypor (legfin. poudre de riz) a bőrnek leggyengédebb fehér szint adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. Egy — **doboz ára 50 kr.,** (fehér és rózsaszin) **tollal 1 frt.**

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készitve, a legártatlanabb arc- és kézbőr-tisztitó szer. — **Egy doboz ára 50 kr.**

Rouge végétal arczpirósitó, ára 50 kr. Török József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12. Hamisitott **párisi hölgypor**-tól óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasitásán a fenti védjegy látható.

Előfizetési felhivás

az

ORSZÁG-VILÁG

czimü képes hetilapra.

Az **Ország-Világ** megjelen minden szombaton gazdag tartalommal. Közöl eredeti és forditott **regényeket, beszélyeket, költeményeket,** továbbá **ismeretterjesztő közleményeket a társadalmi élet, tudomány, képzőmüvészet, müipar** stb. köréből. Ezenkivül **gazdag** és **változatos rovatokat ád,** melyek a hét **legérdekesebb eseményeit** foglalják magukban. **Évenkint több száz eredeti képet közöl.**

Előfizetési árak:

1885 január—deczemberre 10 forint, 1885 julius—deczemberre 5 forint, 1885 julius—szeptemberre 2 forint 50 kr.

Az Egyetértéssel együtt:

egész évre 28 frt, fél évre 14 frt, negyed évre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr.

Egy szám ára 20 kr., egy füzet (2 szám) 40 kr. — Kapható a kiadóhivatalban és a legtöbb hirlapárusoknál.

Előfizethetni postautalványnyal a **kiadóhivatalnál** és minden bel- és külföldi könyvkereskedés, postahivatal és hirlapközvetitő intézet utján.

Mutatványszámokkal kivánatra **ingyen** és **bérmentve** szolgál az

ORSZÁG-VILÁG kiadóhivatala

Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6.

Kiadótulajdonos: PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

Weil fűthető fürdőkádak 5 köböl vizzel és 1 kilo szénnel egy meleg fürdő. **Weil L. cs. kir. szab. tulajd. Bécs, I. Wallfischgasse 8.** Kimeritő képes árjegyzéket ingyen. Kádak kályhával és a nélkül. 2321

Fogorvos.

Dick V. uj rendszerü amerikai müfogai, különösen légnyomatu fogsorok fájdalommentes fogmütétek fejgázzal, elpusztithatlan pl mbeok. — Mérsékelt dijak. 603 **Budapesten, Kristóf-tér 8.**

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban

Budapesten,

IV., kecskeméti-utcza 6.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója, és bőrbetegségeket, gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAY ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: Budapest, VI. ker, gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.
Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. Garai Antalnál megrendelkető:

Népszerü utmutató

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez

czimü könyv. — **Ára 2 frt 50 kr.** 349

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet rendese. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A lincs cseltakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

A PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában **Budapest, kecskeméti-utcza 6. sz.** megjelent és ugyanott valamint minden könyvárusnál kapható:

DIE NEUEN WAAREN USANCEN

DER

BUDAPESTER WAAREN- UND EFFECTENBÖRSE.

Jegyzetekkel ellátta

Dr. FÉLEGYHÁZY ÁGOSTON

ÜGYVÉD, A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE JOGI TITKÁRA.

Második tetemesen bövitett és javitott kiadás.

Ára 2 forint.

A PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A MAGYAR

ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS

BIRÓSAGOK ELŐTT.

IRTA

RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ,

HITES KÖZ- ÉS VÁLTÓ-ÜGYVÉD

BUDAPESTI KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI PÓTBIRÓ.

Ára 1 frt 80 kr.

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.

Kereskedelmi tanodák és felsőbb iparisikolák számára engedélyezett tankönyv.

IRTA

Dr. TOLDY LÁSZLÓ.

Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

A PÁRBÉR

MAGYARORSZÁGON

JOGTÖRTÉNETI FEJLŐDÉSE ÉS JELEN ÁLLÁSA SZERINT

OKLEVÉLTÁRI NYOMOZÁSOK ALAPJÁN

IRTA

TIMON ÁKOS

JOGTUDOR, KÉPESITETT EGYETEMI MAGÁNTANÁR, A GYŐRI KIR. JOGAKADÉMIA JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARÁNÁL A JOGTÖRTÉNET ÉS AZ EGYHÁZJOG NYILVÁNOS REND. TANÁRA.

Ára 4 frt.

Ungarisches Sprachbuch.

A

MAGYAR NYELV ALAPOS ELSAJÁTITÁSÁRA.

IRTA

BARNA J.

TANÁR.

Az I. rész, 2 füzetben à 40 krajczar.
A II. rész ára 60 kr.

A HÁZASSÁGON KIVÜL SZÜLETETT

GYERMEKEK

APASÁGI KERESETE.

IRTA

RÁDAI LAJOS

ÜGYVÉD.

A főváros sajtó által előnyösen ismertetett munka.

Ára 1 forint 20 krajczár.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.